

Семинарски рад

Предмет:

Пројектовање софтвера

Тема:

Софтверски систем за праћење обавеза "Household Assistant"

Професор:	Студент:
Синиша Влајић	Петар Јеремић 2015/0093
Асистент:	

Татјана Стојановић

Садржај

1.	. Вербални опис	1
2.	. Случајеви коришћења	1
	2.1 СК1: Случај коришћења — Креирање налога	3
	2.2 СК2: Случај коришћења — Измена налога	4
	2.3 СКЗ: Случај коришћења — Брисање налога	5
	2.4 СК4: Случај коришћења — Пријављивање корисника	5
	2.5 СК5: Случај коришћења — Креирање обавезе	6
	2.6 СК6: Случај коришћења – Потврда обавезе	7
	2.7 СК7: Случај коришћења — Претрага обавезе	8
	2.8 СК8: Случај коришћења — Промена обавезе	9
	2.9 СК9: Случај коришћења – Поништавање обавезе	10
	2.10 СК10: Случај коришћења — Потврда извршења обавезе	12
3.	. Анализа	13
	3.1 Дијаграми секвенци	13
	3.1.1 ДС1: Дијаграми секвенци случаја коришћења — Креирање налога	13
	3.1.2 ДС2: Дијаграми секвенци случаја коришћења — Измена налога	14
	3.1.3 ДСЗ: Дијаграми секвенци случаја коришћења — Брисање налога	15
	3.1.4 ДС4: Дијаграми секвенци случаја коришћења — Пријављивање корисника	17
	3.1.5 ДС5: Дијаграми секвенци случаја коришћења — Креирање обавезе	18
	3.1.6 ДС6: Дијаграми секвенци случаја коришћења — Потврда обавезе	21
	3.1.7 ДС7: Дијаграми секвенци случаја коришћења — Претрага обавезе	25
	3.1.8 ДС8: Дијаграми секвенци случаја коришћења — Измена обавезе	27
	3.1.9 ДС9: Дијаграми секвенци случаја коришћења — Поништавање обавезе	33
	3.1.10 ДС10: Дијаграми секвенци случаја коришћења — Потврда извршења обавезе	37
	3.2 Уговори о системским операцијама	40
	3.3 Концептуални модел	43
	3.4 Релациони модел и табеле ограничења	44
6	Пројектовање	47
	6.1 Архитектура система	47
	6.2 Пројектовање корисничког интерфејса	48
	6.2.1 Пројектовање екранских форми	48

6.3 Пројектовање случајева коришћења	52
6.3.1 СК1: Случај коришћења — Креирање налога	53
6.3.2 СК2: Случај коришћења — Измена налога	55
6.3.3 СК3: Случај коришћења — Брисање налога	56
6.3.4 СК4: Случај коришћења — Пријављивање корисника	58
6.3.5 СК5: Случај коришћења — Креирање обавезе	59
6.3.6 СК6: Случај коришћења — Потврда обавезе	62
6.3.7 СК7: Случај коришћења — Претрага обавезе	65
6.3.8 СК8: Случај коришћења — Промена обавезе	67
6.3.9 СК9: Случај коришћења — Поништавање обавезе	70
6.3.10 СК10: Случај коришћења — Потврда извршења обавезе	73
6.4 Пројектовање контролера корисничког интерфејса	76
6.5 Пројектовање апликационе логике	76
6.5.1 Део за комуникацију са клијентима	76
6.5.2 Контролер апликационе логике	77
6.5.3 Део који садржи пословну логику	77
6.6 Пројектовање складишта података	89
6.6.1 Табела: Корисник	89
6.6.2 Табела: Обавеза	90
6.6.3 Табела: ИзвршилацОбавезе	90
6.6.4 Табела: СтавкаОбавезе	90
6.6.5 Табела: ТипОбавезе	91
7 Имплементација	91
8 Закључак	93
9 Литература	93
Слика 1 Модел случајева коришћења	1
Слика 2 тронивојска архитектура	
Слика 3 Кориснички интерфејс	
Слика 4 Изглед форме на серверском делу система	49
Слика 5 Форма за пријаљивање - почетна форма	49
Слика 6 Форма за креирање налога	
Слика 7 Главна форма клијента	50

Слика 8 Форма за претрагу обавеза	51
Слика 9 Форма за креирање, приказ и измену обавеза	52
Слика 10 Форма за додавање ставки	52
Слика 11 Креирање налога - почетна форма	53
Слика 12 СК Креирање налога - Основни сценарио - систем је креирао налог	53
Слика 13 Форма за креирање налога	54
Слика 14 СК Креирање налога - Основни сценарио - систем је запамтио налог	54
Слика 15 СК Креирање налога - Алтернативни сценарио - систем не може да направи налог	54
Слика 16 СК Креирање налога - Алтернативни сценарио - систем не може да запамти налог	55
Слика 17 Форма за измену налога	55
Слика 18 СК Измена налога - Основни сценарио - систем је запамтио налог	56
Слика 19 СК Креирање налога - Алтернативни сценарио - систем не може да запамти налог	56
Слика 20 Ставка на менију за брисање налога	57
Слика 21 СК Брисање налога - Основни сценарио - систем је обрисао налог	57
Слика 22 СК Брисање налога – Алтернативни сценарио - систем не може да обрише налог	58
Слика 23 Форма за пријављивање	
Слика 24 СК Пријављивање корисника - Основни сценарио - успешна пријава	59
Слика 25 СК Пријављивање корисника – Алтернативни сценарио – пријављивање није успело	59
Слика 26 Мени за обавезе	60
Слика 27 СК Креирај обавезу - основни сценарио - систем је креирао обавезу	
Слика 28 Форма за креирање обавезе	
Слика 29 СК Креирај обавезу - основни сценарио - систем је креирао обавезу	61
Слика 30 Форма са обавезама	
Слика 31 СК Потврда обавезе - Основни сценарио - систем је нашао обавазе по задатој вредн	
Слика 32 СК Потврда обавезе - Основни сценарио - систем је одабрао обавезу	
Слика 33 Форма за потврђивање обавезе	
Слика 34 СК Потврда обавезе - Основни сценарио - систем је потврдио обавезу	
Слика 35 СК Потврда обавезе - Алтернативни сценарио - систем не може да пронађе обавез	
задатој вредности	
Слика 36 СК Потврда обавезе - Алтернативни сценарио - систем не може да одабере обавезу	
Слика 37 СК Претрага обавезе - Основни сценарио - систем је нашао обавезе по задатој вредн	
Слика 38 СК Претрага обавезе - Основни сценарио - систем је одабрао обавезу	
Слика 39 СК Претрага обавезе - Алтернативни сценарио - систем не може да нађе обавезо	
задатој вредности	
Слика 40 СК Претрага обавезе - Алтернативни сценарио - систем не може да одабере обавезу	
Слика 41 СК Промена обавезе – Основни сценарио - систем је нашао обавезе по задатој вредн	
Слика 42 СК Промена обавезе - Основни сценарио - систем је одабрао обавезу	
Слика 43 СК Промена обавезе - Основни сценарио - систем је запамтио обавезу	70

Слика 44 СК Промена обавезе - Алтернативни сценарио - систем не може да нађе обавезе п	
задатој вредности	
Слика 45 СК Промена обавезе - Алтернативни сценарио - систем не може да одабере обавезу 7	
Слика 46 СК Поништавање обавезе — Основни сценарио - систем је нашао обавезе по задат	-
вредности	
Слика 47 СК Поништавање обавезе - Основни сценарио - систем је одабрао обавезу	′2
Слика 48 СК Поништавање обавезе - Основни сценарио - систем је поништио обавезу	′2
Слика 49 СК Поништавање обавезе - Алтернативни сценарио - систем не може да нађе обавезе п	10
задатој вредности	' 2
Слика 50 СК Поништавање обавезе - Алтернативни сценарио - систем не може да одабере обавез	зу
7	' 3
Слика 51 СК Потвда извршења обавезе – Основни сценарио - систем је нашао обавезе по задато	oj
вредности7	′ 4
Слика 52 СК Потвда извршења обавезе — Основни сценарио - систем је одабрао обавезу	
Слика 53 СК Потвда извршења обавезе – Основни сценарио - систем је потврдио извршењ	ьe
обавезе	
Слика 54 СК Потвда извршења обавезе – Алтернативни сценарио - систем не може да пронађ	
обавезе по задатој вредности	
Слика 55 СК Потвда извршења обавезе – Алтернативни сценарио - систем не може да одабер	
обавезу	
Слика 56 Архитектура софтверског система након пројектовања апликационе логике	
Слика 57 УГ1 - КреирајНовиНалог(Налог)	
Слика 58 УГ2 - ЗапамтиНалог(Налог)	
Слика 59 Обриши(Налог):	
Слика 60 УГ4 - Пријава (Налог):	
Слика 61 УГ5 — КреирајОбавезу(Обавеза)	
Слика 62 УГ6 - ЗапамтиОбавезу (Обавеза)	
Слика 63 УГ7 - ПронађиОбавезе(Обавеза)	
Слика 65 УГ9 - ПотврдиОбавезу(Обавеза)	
Слика 66 УГ10 - ПоништиОбавезу(Обавеза)	
Слика 67 УГ11 - УчитајТиповеОбавеза(List<ТипОбавезе>)	
Слика 68 УГ12 - УчитаjКориснике(List<Корисник>)	
Слика 69 УГ13 - УчитајОбавезе (List<Обавеза>)	
Слика 70 УГ14 - ПотврдиИзвршењеОбавезе (Обавеза)	
Слика 71 Дијаграм класа који показује везу између контролера апликационе логике и клас	
одговорних за извршење системских операција	
Слика 72 Брокер базе података и Доменски Објекти8	
Слика 73 Табела: Корисник	
Слика 74	0
Слика 75 Табела: ИзвршилацОбавезе	0
Cnuva 76 Tabana: CtapvaObapaa	aΛ

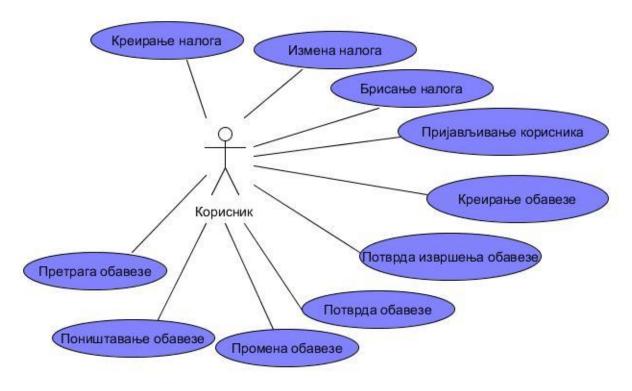
Слика 77 Табела: ТипОбавезе	 1
Слика 78 Архитектура софтверског система	91
Слика 79 Пројекти архитектуре	92

1. Вербални опис

Софтвер "Household Assistant" представља алат који ће помоћи једном домаћинству (кући) у свакодневним активностима извршавања обавеза. Кориснике представљају одрасла лица (попут родитеља) али и деца под претпоставком да су способна за основни рад на рачунару. Поред интеракције са индивидуалним корисником, софтвер такође треба да представља посредника између корисника који га користе.

Сваки корисник прави налог и помоћу тог налога користи софтвер. Основна функционалност софтвера јесте вођење евиденције о обавеза које неки од корисника треба да изврши. Сваку обавезу један корисник поставља а могу је извршавати више корисника. Обавеза може имати више ставки које треба да се изврше као и тип обавезе која се извршава. Корисник може променити садржај обавезе коју је поставио.

2. Случајеви коришћења

Слика 1 Модел случајева коришћења

На основу вербалног описа идентификовани су следећи случајеви коришћења који се могу видети на <u>Слика 1</u> Модел случајева коришћења:

- 1. Креирање налога
- 2. Измена налога
- 3. Брисање налога
- 4. Пријављивање корисника
- 5. Креирање обавезе
- 6. Потврда извршене обавезе
- 7. Претрага обавезе
- 8. Промена обавезе
- 9. Поништавање обавезе
- 10. Потврда извршења обавезе

2.1 СК1: Случај коришћења - Креирање налога

Назив СК

Креирање налога

Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и приказује форму за пријављивање.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник позива систем да креира налог. (АПСО)
- 2. Систем креира налог. (СО)
- 3. Систем приказује кориснику налог и поруку: "Систем је креирао налог". (ИА)
- 4. Корисник уноси податке у налог. (АПУСО)
- 5. Корисник контролише да ли је коректно унео податке у налог. (АНСО)
- 6. Корисник позива систем да запамти податке о налогу. (АПСО)
- 7. Систем памти податке о налогу. (СО)
- 8. Систем приказује кориснику запамћени налог и поруку: "Систем је запамтио налог". (ИА)

Алтернативна сценарија

- 3.1 Уколико систем не може да креира налог он приказује кориснику поруку: "Систем не може да креира налог". Прекида се извршење сценариа. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да запамти податке о налогу он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти налог". (ИА)

2.2 СК2: Случај коришћења - Измена налога

Назив СК

Измена налога

Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са налогом.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси (мења) податке о налогу. (АПУСО)
- 2. Корисник контролише да ли је коректно унео податке о налогу. (АНСО)
- 3. Корисник позива систем да запамти податке о налогу. (АПСО)
- 4. Систем памти податке о налогу. (СО)
- 5. Систем **приказује** кориснику запамћени налог и поруку: "Систем је запамтио налог." (ИА) Алтернативна сценарија
 - 5.1 Уколико систем не може да запамти податке о налогу он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти налог". (ИА)

2.3 СКЗ: Случај коришћења - Брисање налога

Назив СК

Брисање налога

Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује главну форму.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник позива систем да обрише налог. (АПСО)
- 2. Систем брише налог. (СО)
- 3. Систем приказује кориснику обрисани налог и поруку: "Систем је обрисао налог." (ИА)

Алтернативна сценарија

3.1 Уколико систем не може да обрише налог он приказује кориснику поруку "Систем не може да обрише налог". Прекида се извршавање сценариа.(ИА)

2.4 СК4: Случај коришћења - Пријављивање корисника

Назив СК

Пријављивање корисника

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и приказује форму за пријављивање.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси вредност по којој се пријављује. (АПУСО)
- 2. Корисник позива систем да се пријави. (АПСО)
- 3. Систем тражи налог по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује кориснику поруку: "Успешно сте се пријавили". (ИА)

Алтернативна сценарија

4.1 Уколико систем не може да нађе налог он приказује <mark>кориснику</mark> поруку: "Пријављивање није успело". (ИА)

2.5 СК5: Случај коришћења - Креирање обавезе

Назив СК

Креирање обавезе

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује главну форму. Систем је учитао листу корисника. Систем је учитао листу типова обавеза.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник позива систем да креира обавезу. (АПСО)
- 2. Систем креира обавезу. (СО)
- 3. Систем приказује кориснику обавезу и поруку: "Систем је креирао обавезу". (ИА)
- 4. Корисник уноси податке у обавезу. (АПУСО)
- 5. Корисник контролише да ли је коректно унео податке у обавезу. (АНСО)
- 6. Корисник позива систем да запамти податке о обавези. (АПСО)
- 7. Систем памти податке о обавези. (СО)
- 8. Систем приказује кориснику запамћену обавезу и поруку: "Систем је запамтио обавезу". (ИА)

Алтернативна сценарија

- 3.1 Уколико систем не може да креира обавезу он приказује кориснику поруку: "Систем не може да креира обавезу". Прекида се извршење сценариа. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да запамти податке о обавези он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти обавезу". (ИА)

2.6 СК6: Случај коришћења – Потврда обавезе

Назив СК

Потврда обавезе

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и **корисник** је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са обавезама. Систем је учитао листу обавеза.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси вредност по којој претражује обавезе. (АПУСО)
- 2. Корисник позива систем да нађе обавезе по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи обавезе по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује кориснику обавезе и поруку: "Систем је нашао обавезе по задатој вредности". (ИА)
- 5. Корисник бира обавезу. (АПУСО)
- 6. Корисник позива систем да одабере обавезу. (АПСО)
- 7. Систем одабира обавезу. (СО)
- 8. Систем приказује кориснику одабрану обавезу и поруку: "Систем је одабрао обавезу.(ИА)
- 9. Корисник позива систем да потврди обавезу. (АПСО)
- 10. Систем потврђује обавезу. (СО)
- 11. Систем приказује кориснику поруку: "Систем је потврдио обавезу." (ИА)

Алтернативна сценарија

- 4.1 Уколико систем не може да нађе обавезе он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе обавезе по задатој вредности". Прекида се извршење сценариа. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да одабере обавезу он приказује кориснику поруку "Систем не може да одабере обавезу". Прекида се извршење сценариа. (ИА)
- 11.1 Уколико систем не може да потврди обавезу он приказује кориснику поруку "Систем не може да потврди обавезу". (ИА)

2.7 СК7: Случај коришћења – Претрага обавезе

Назив СК

Претрага обавезе

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са обавезама. Систем је учитао листу обавеза.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси вредност по којој претражује обавезе. (АПУСО)
- 2. Корисник позива систем да нађе обавезе по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи обавезе по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује кориснику обавезе и поруку: "Систем је нашао обавезе по задатој вредности". (ИА)
- 5. Корисник бира обавезу. (АПУСО)
- 6. Корисник позива систем да одабере обавезу. (АПСО)
- 7. Систем одабира обавезу. (СО)
- 8. Систем приказује кориснику одабрану обавезу и поруку: "Систем је одабрао обавезу.(ИА)

Алтернативна сценарија

- 4.1 Уколико систем не може да нађе обавезе он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе обавезе по задатој вредности". Прекида се извршење сценариа. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да одабере обавезу он приказује кориснику поруку "Систем не може да одабере обавезу". (ИА)

2.8 СК8: Случај коришћења - Промена обавезе

Назив СК

Промена обавезе

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са обавезама. Систем је учитао листу обавеза. Систем је учитао листу корисника. Систем је учитао листу типова обавеза.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси вредност по којој претражује обавезе. (АПУСО)
- 2. Корисник позива систем да нађе обавезе по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи обавезе по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује кориснику обавезе и поруку: "Систем је нашао обавезе по задатој вредности". (ИА)
- 5. Корисник бира обавезу коју жели да промени. (АПУСО)
- 6. Корисник позива систем да одабере обавезу за промену. (АПСО)
- 7. Систем одабира обавезу. (СО)
- 8. Систем приказује кориснику одабрану обавезу и поруку: "Систем је одабрао обавезу.(ИА)
- 9. Корисник уноси (мења) податке о обавези. (АПУСО)
- 10. Корисник контролише да ли је коректно унео податке о обавези. (АНСО)
- 11. Корисник позива систем да запамти податке о обавези. (АПСО)
- 12. Систем памти податке о обавези. (СО)
- 13. Систем приказује кориснику запамћену обавезу и поруку: "Систем је запамтио обавезу." (ИА)

Алтернативна сценарија

- 4.1 Уколико систем не може да нађе обавезе он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе обавезе по задатој вредности". Прекида се извршење сценариа. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да одабере обавезу он приказује кориснику поруку "Систем не може да одабере обавезу". Прекида се извршење сценариа. (ИА)
- 13.1 Уколико систем не може да запамти податке о обавези он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти обавезу". (ИА)

2.9 СК9: Случај коришћења – Поништавање обавезе

Назив СК

Поништавање обавезе

Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са обавезама. Систем је учитао листу обавеза.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси вредност по којој претражује обавезе. (АПУСО)
- 2. Корисник позива систем да нађе обавезе по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи обавезе по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује кориснику обавезе и поруку: "Систем је нашао обавезе по задатој вредности". (ИА)
- 5. Корисник бира обавезу. (АПУСО)
- 6. Корисник позива систем да одабере обавезу. (АПСО)
- 7. Систем одабира обавезу. (СО)
- 8. Систем приказује кориснику одабрану обавезу и поруку: "Систем је одабрао обавезу.(ИА)
- 9. Корисник позива систем да поништи обавезу. (АПСО)
- 10. Систем поништава обавезу. (СО)
- 11. Систем приказује кориснику поруку: "Систем је поништио обавезу." (ИА)

Алтернативна сценарија

- 4.1 Уколико систем не може да нађе обавезе он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе обавезе по задатој вредности". Прекида се извршење сценариа. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да одабере обавезу он приказује кориснику поруку "Систем не може да одабере обавезу". Прекида се извршење сценариа. (ИА)
- 11.1 Уколико систем не може да поништи обавезу он приказује кориснику поруку "Систем не може да поништи обавезу". (ИА)

2.10 СК10: Случај коришћења - Потврда извршења обавезе

Назив СК

Потврда извршења обавезе

Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и **корисник** је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са обавезама. Систем је учитао листу обавеза.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси вредност по којој претражује обавезе. (АПУСО)
- 2. Корисник позива систем да нађе обавезе по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи обавезе по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује кориснику обавезе и поруку: "Систем је нашао обавезе по задатој вредности". (ИА)
- 5. Корисник бира обавезу. (АПУСО)
- 6. Корисник позива систем да одабере обавезу. (АПСО)
- 7. Систем одабира обавезу. (СО)
- 8. Систем приказује кориснику одабрану обавезу и поруку: "Систем је одабрао обавезу.(ИА)
- 9. Корисник позива систем да потврди извршење обавезе. (АПСО)
- 10. Систем потврђује извршење обавезе. (СО)
- 11. Систем приказује кориснику поруку: "Систем је потврдио извршење обавезе." (ИА)

Алтернативна сценарија

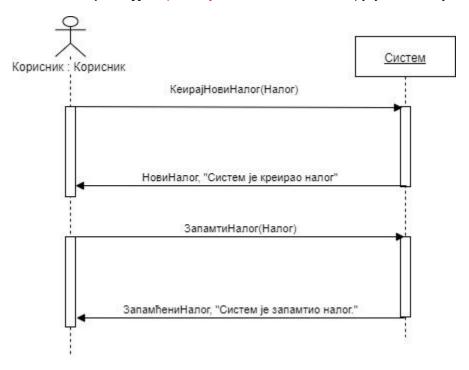
- 4.1 Уколико систем не може да нађе обавезу он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе обавезу по задатој вредности". Прекида се извршабање сценариа. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да одабере обавезу он приказује кориснику поруку "Систем не може да одабере обавезу". (ИА)
- 11.1 Уколико систем не може да потврди извршење обавезе он приказује кориснику поруку "Систем не може да потврди извршење обавезе". (ИА)

3. Анализа

3.1 Дијаграми секвенци

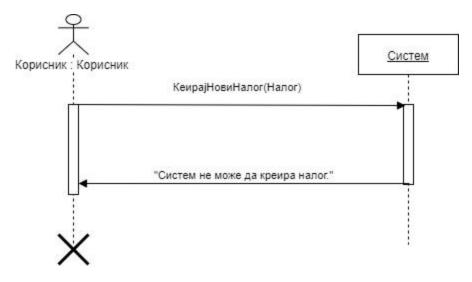
3.1.1 ДС1: Дијаграми секвенци случаја коришћења - Креирање налога

- 1. Корисник позива систем да креира налог. (АПСО)
- 2. Систем приказује кориснику налог и поруку: "Систем је креирао налог". (ИА)
- 3. Корисник позива систем да запамти податке о налогу. (АПСО)
- 4. Систем приказује кориснику запамћени налог и поруку: "Систем је запамтио налог". (ИА)

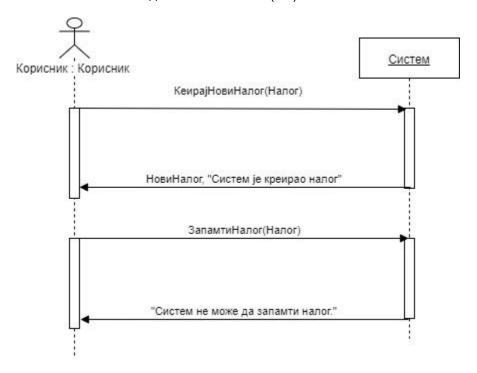

Алтернативна сценарија

2.1 Уколико систем не може да креира налог он приказује кориснику поруку: "Систем не може да креира налог". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

4.1 Уколико систем не може да запамти податке о налогу он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти налог". (ИА)

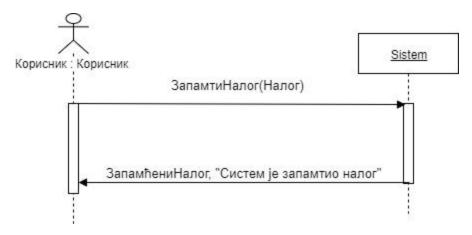

Са наведених секвенцних дијаграма уочавају се 2 системске операције које треба пројектовати:

- 1. сигнал КреирајНовиНалог(Налог);
- 2. сигнал ЗапамтиНалог(Налог);

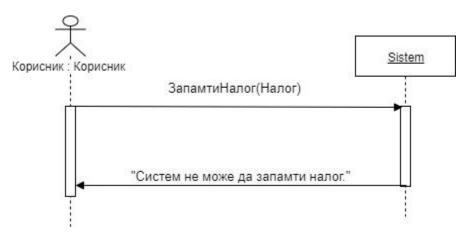
3.1.2 ДС2: Дијаграми секвенци случаја коришћења - Измена налога

- 1. Корисник позива систем да запамти податке о налогу. (АПСО)
- 2. Систем приказује кориснику запамћени налог и поруку: "Систем је запамтио налог." (ИА)

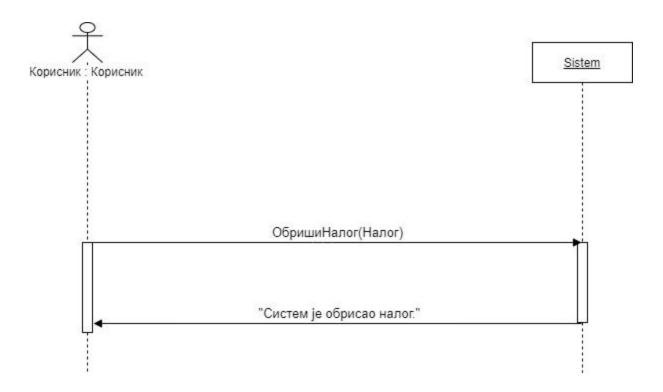
Алтернативна сценарија

2.1 Уколико систем не може да запамти податке о налогу он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти налог". (ИА)

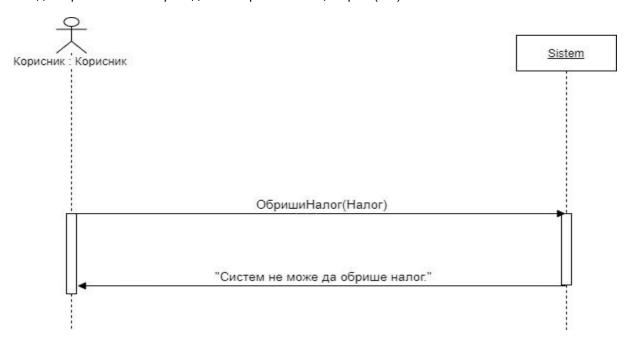
3.1.3 ДСЗ: Дијаграми секвенци случаја коришћења - Брисање налога

- 1. Корисник позива систем да обрише налог. (АПСО)
- 2. Систем приказује кориснику поруку: "Систем је обрисао налог." (ИА)

Алтернативна сценарија

2.1 Уколико систем не може да обрише налог он приказује кориснику поруку "Систем не може да обрише налог". Прекида се извршавање сценариа.(ИА)

Са наведених секвенцних дијаграма уочава се још 1 системска операција коју треба пројектовати:

1. сигнал ОбришиНалог(Налог);

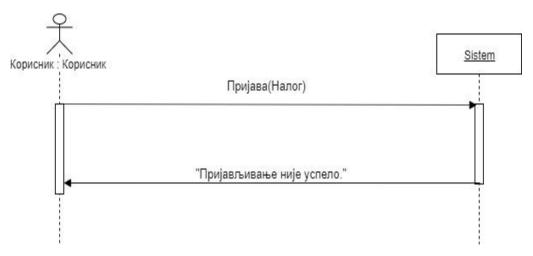
3.1.4 ДС4: Дијаграми секвенци случаја коришћења - Пријављивање корисника

- 1. Корисник позива систем да се пријави. (АПСО)
- 2. Систем приказује кориснику поруку: "Успешно сте се пријавили". (ИА)

Алтернативна сценарија

2.1 Уколико систем не може да нађе налог он приказује кориснику поруку: "Пријављивање није успело". (ИА)

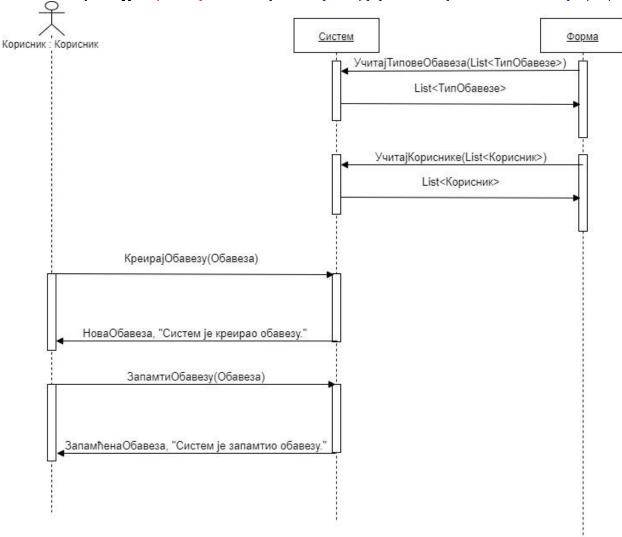

Са наведених секвенцних дијаграма уочава се још 1 системска операција коју треба пројектовати:

1. сигнал Пријава(Налог);

3.1.5 ДС5: Дијаграми секвенци случаја коришћења - Креирање обавезе

- 1. Форма позива систем да учита типове обавеза. (АПСО)
- 2. Систем приказује форми типове обавеза. (ИА)
- 3. Форма позива систем да учита кориснике. (АПСО)
- 4. Систем приказује форми кориснике. (ИА)
- 5. Корисник позива систем да креира обавезу. (АПСО)
- 6. Систем приказује кориснику обавезу и поруку: "Систем је креирао обавезу". (ИА)
- 7. Корисник позива систем да запамти податке о обавези. (АПСО)
- 8. Систем приказује кориснику запамћену обавезу и поруку: "Систем је запамтио обавезу". (ИА)

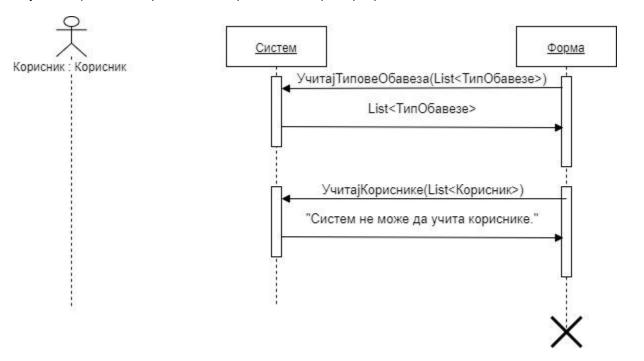

Алтернативна сценарија

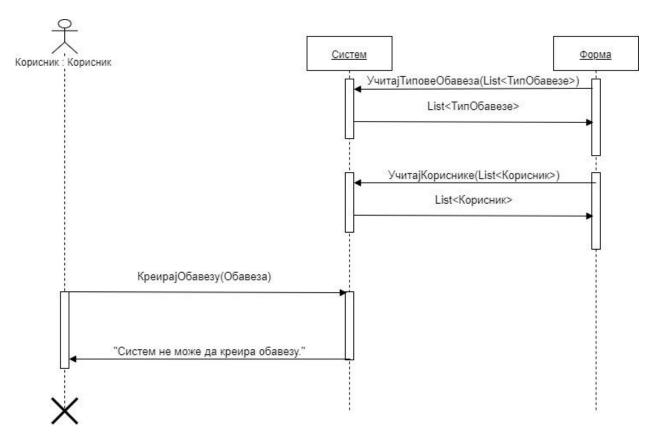
2.1 Уколико систем не може да учита типове обавеза он приказује форми поруку: "Систем не може да учита типове обавеза". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

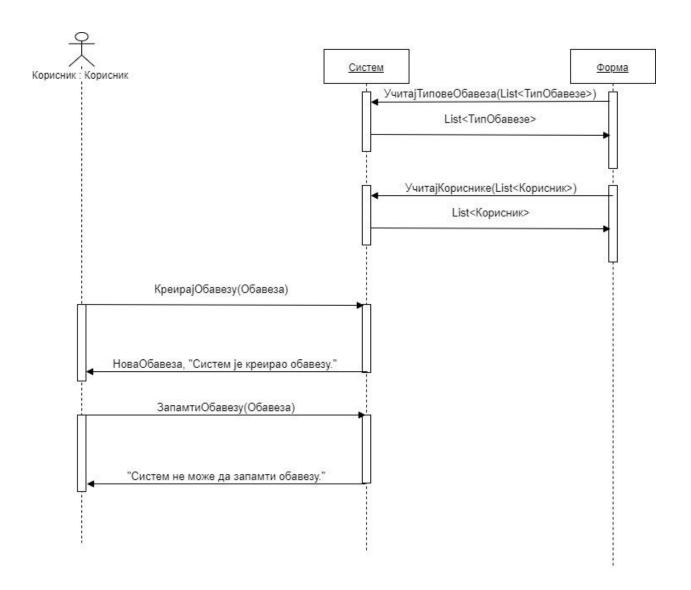
4.1 Уколико систем не може да учтита кориснике он приказује форми поруку "Систем не може да учита кориснике". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

6.1 Уколико систем не може да креира обавезу он приказује кориснику поруку: "Систем не може да креира обавезу". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

8.1 Уколико систем не може да запамти податке о обавези он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти обавезу". (ИА)

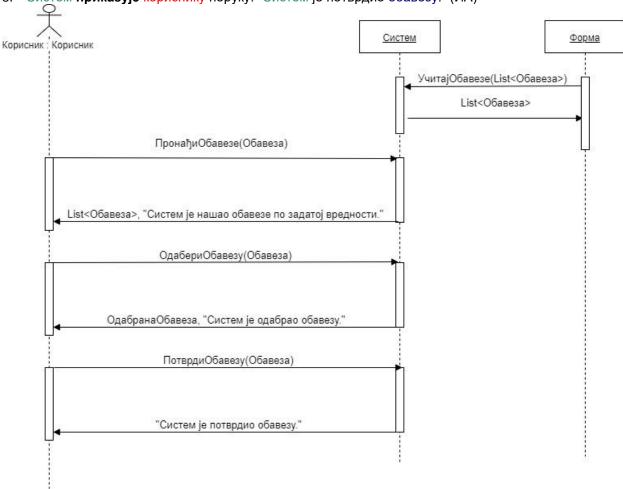
Са наведених секвенцних дијаграма уочавају се још 4 системске операције које треба пројектовати:

- 1. сигнал КреирајОбавезу(Обавеза);
- 2. сигнал ЗапамтиОбавезу(Обавеза);
- 3. сигнал ВратиТиповеОбавеза(List<ТипОбавезе>);
- 4. сигнал ВратиКориснике(List<Корисник>);

3.1.6 ДС6: Дијаграми секвенци случаја коришћења - Потврда обавезе

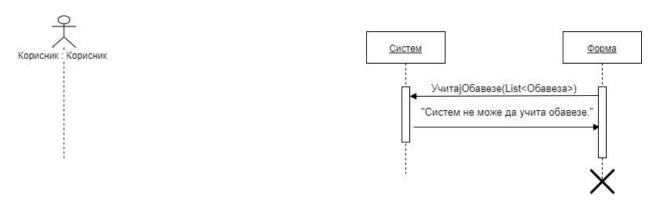
- 1. Форма позива систем да учита обавезе. (АПСО)
- 2. Систем приказује форми обавезе. (ИА)

- 3. Корисник позива систем да нађе обавезе по задатој вредности. (АПСО)
- 4. Систем приказује кориснику обавезе и поруку: "Систем је нашао обавезе по задатој вредности". (ИА)
- 5. Корисник позива систем да одабере обавезу. (АПСО)
- 6. Систем приказује кориснику одабрану обавезу и поруку: "Систем је одабрао обавезу (ИА)
- 7. Корисник позива систем да потврди обавезу. (АПСО)
- 8. Систем приказује кориснику поруку: "Систем је потврдио обавезу." (ИА)

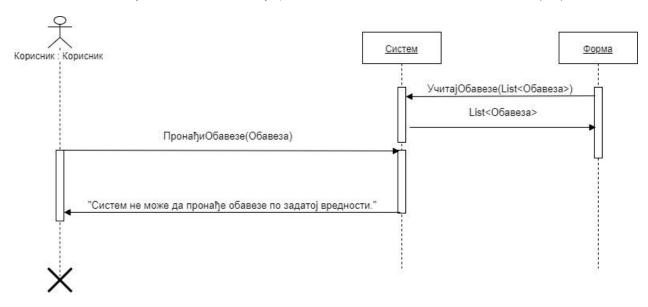

Алтернативна сценарија

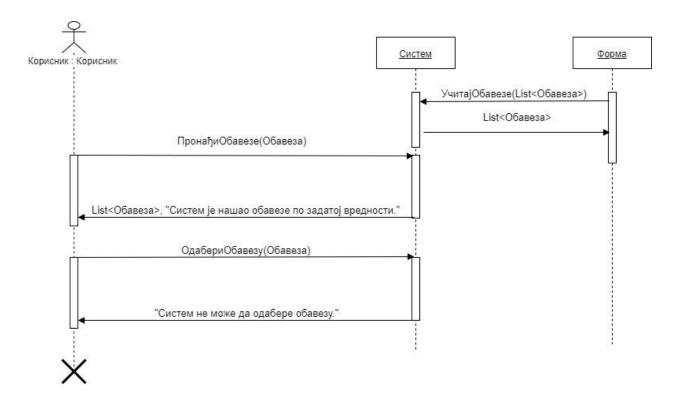
2.1 Уколико систем не може учита обавезе он приказује форми поруку: "Систем не може да учита обавезе". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

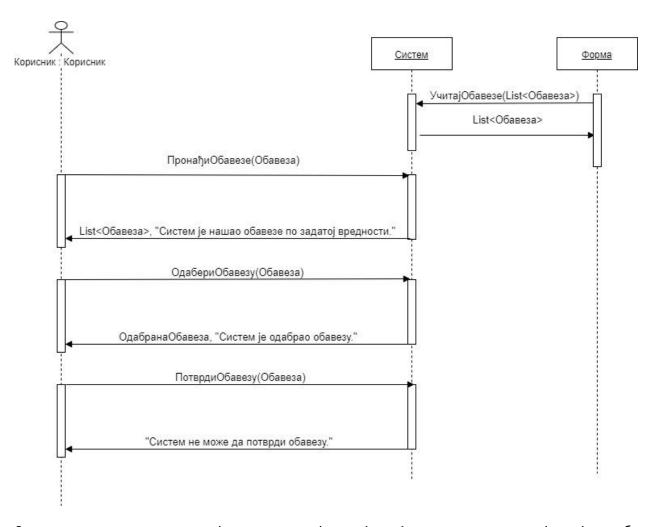
4.1 Уколико систем не може да нађе обавезе он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе обавезе по задатој вредности". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

6.1 Уколико систем не може да одабере обавезу он приказује кориснику поруку "Систем не може да одабере обавезу". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

3.1 Уколико систем не може да потврди обавезу он приказује <mark>кориснику</mark> поруку "Систем не може да потврди обавезу". (ИА)

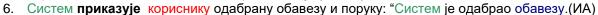
Са наведених секвенцних дијаграма уочавају се још 4 системске операције које треба пројектовати:

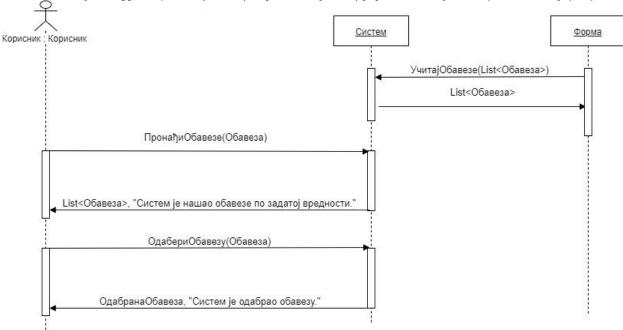
- 1. сигнал ПронађиОбавезе(Обавеза);
- 2. сигнал ОдабериОбавезу(Обавеза);
- 3. сигнал ПотврдиОбавезу(Обавеза);
- 4. сигнал ВратиОбавезе(List<Обавеза>);

3.1.7 ДС7: Дијаграми секвенци случаја коришћења - Претрага обавезе

- 1. Форма позива систем да учита обавезе. (АПСО)
- 2. Систем приказује форми обавезе. (ИА)
- 3. Корисник позива систем да нађе обавезе по задатој вредности. (АПСО)
- 4. Систем приказује кориснику обавезе и поруку: "Систем је нашао обавезе по задатој вредности". (ИА)

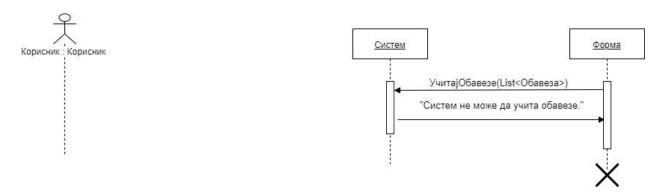
5. Корисник позива систем да одабере обавезу. (АПСО)

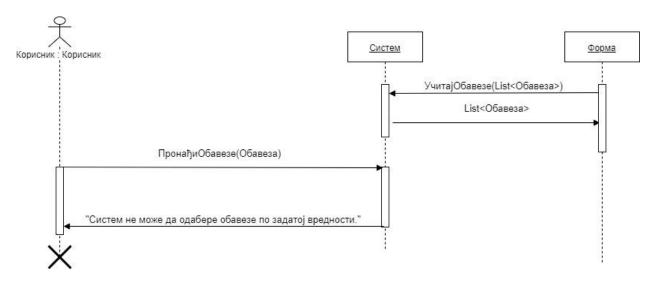

Алтернативна сценарија

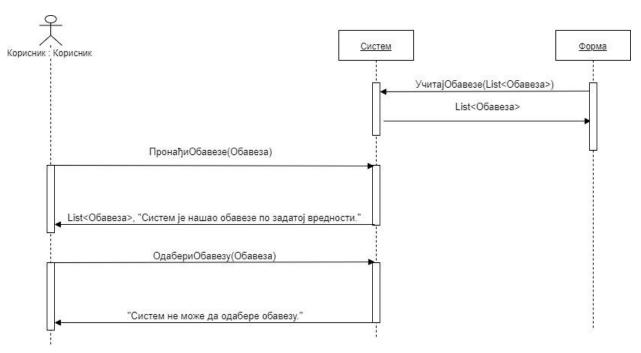
1.1 Уколико систем не може учита обавезе он приказује форми поруку: "Систем не може да учита обавезе". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

4.1 Уколико систем не може да нађе обавезе он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе обавезе по задатој вредности". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

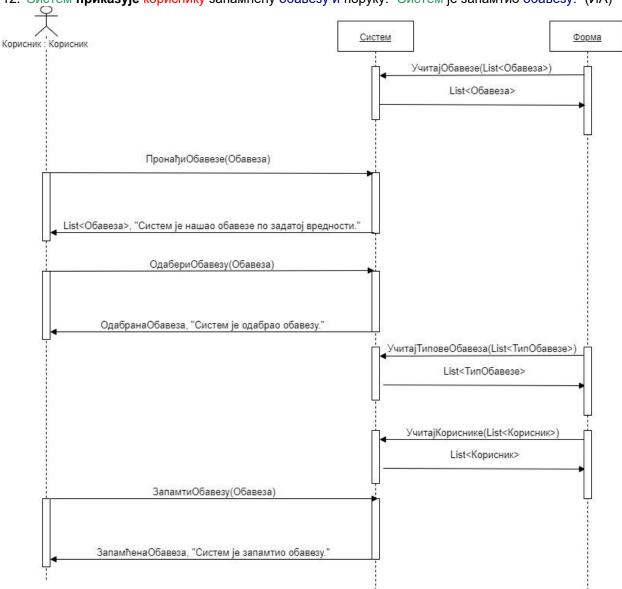
6.1 Уколико систем не може да одабере обавезу он приказује кориснику поруку "Систем не може да одабере обавезу". (ИА)

3.1.8 ДС8: Дијаграми секвенци случаја коришћења - Измена обавезе

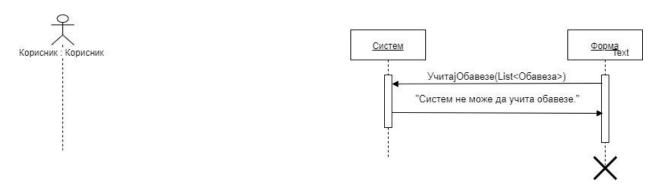
- 1. Форма позива систем да учита обавезе. (АПСО)
- 2. Систем приказује форми обавезе. (ИА)
- 3. Корисник позива систем да нађе обавезе по задатој вредности. (АПСО)
- 4. Систем приказује кориснику обавезе и поруку: "Систем је нашао обавезе по задатој вредности". (ИА)
- 5. Корисник позива систем да одабере обавезу за промену. (АПСО)
- 6. Систем приказује кориснику одабрану обавезу и поруку: "Систем је одабрао обавезу.(ИА)

- 7. Форма позива систем да учита типове обавеза. (АПСО)
- 8. Систем приказује форми типове обавеза. (ИА)
- 9. Форма позива систем да учита кориснике. (АПСО)
- 10. Систем приказује форми кориснике. (ИА)
- 11. Корисник позива систем да запамти податке о обавези. (АПСО)
- 12. Систем приказује кориснику запамћену обавезу и поруку: "Систем је запамтио обавезу." (ИА)

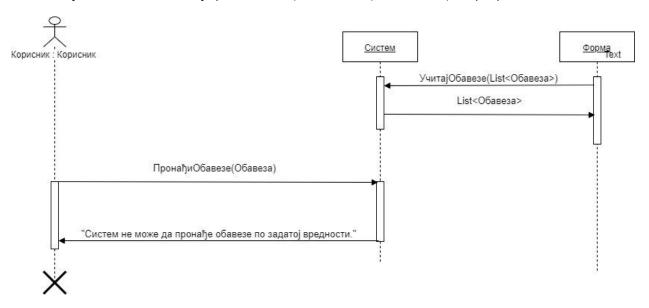

Алтернативна сценарија

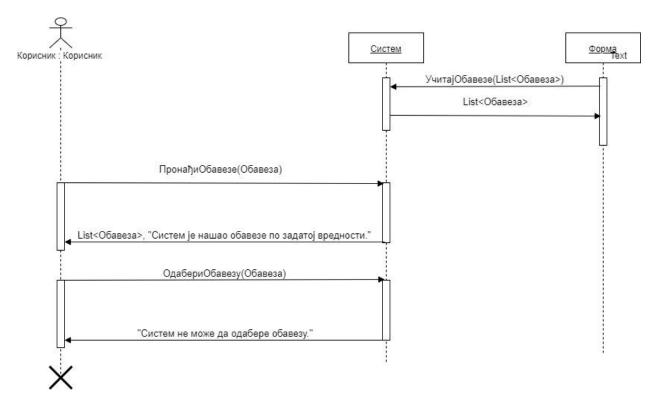
2.1 Уколико систем не може учита обавезе он приказује форми поруку: "Систем не може да учита обавезе". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

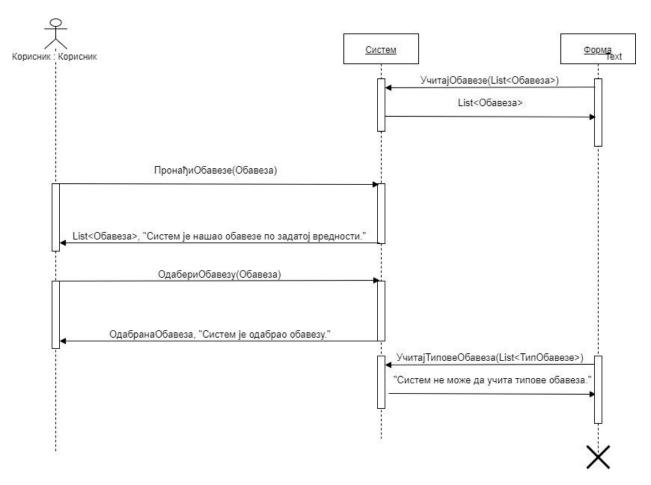
4.1 Уколико систем не може да нађе обавезе он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе обавезе по задатој вредности". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

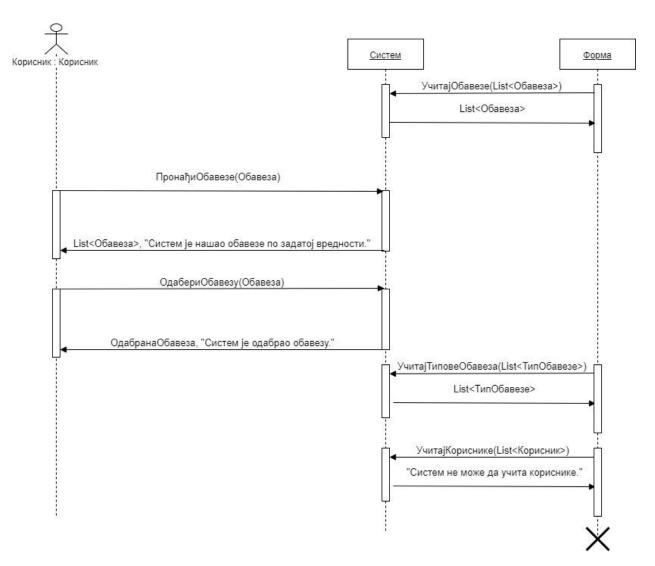
6.1 Уколико систем не може да одабере обавезу он приказује кориснику поруку "Систем не може да одабере обавезу". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

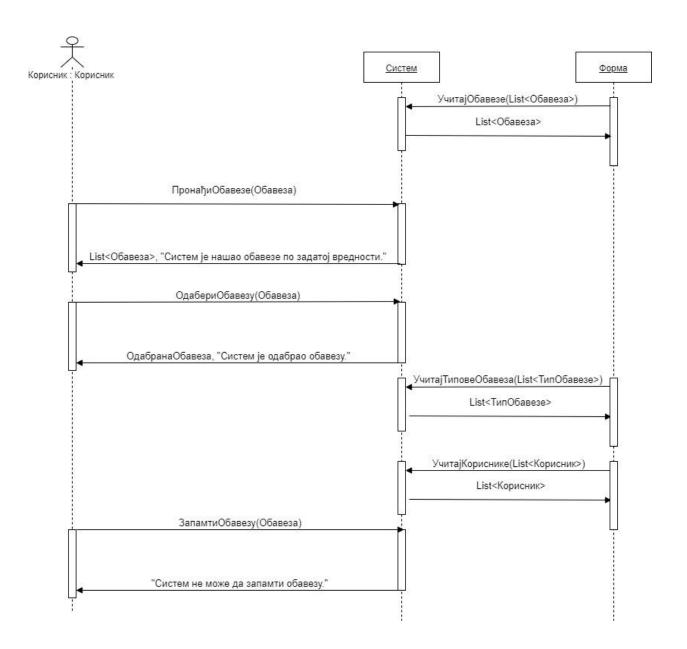
8.1 Уколико систем не може да учита типове обавеза он приказује форми поруку: "Систем не може да учита типове обавеза". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

10.1 Уколико систем не може да учтита кориснике он приказује форми поруку "Систем не може да учита кориснике". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

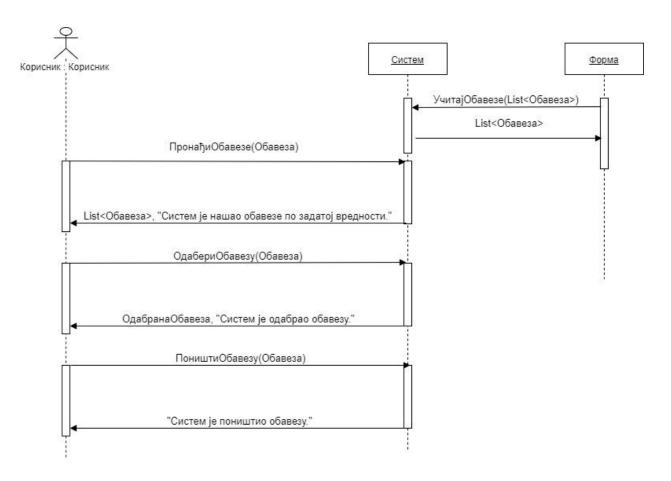

12.1 Уколико систем не може да запамти податке о обавези он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти обавезу". (ИА)

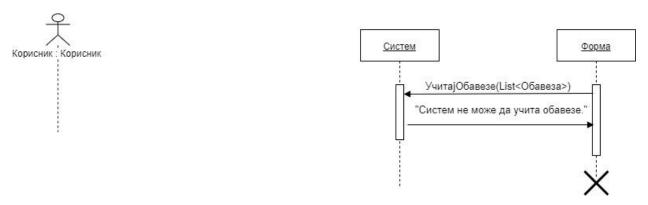
3.1.9 ДС9: Дијаграми секвенци случаја коришћења - Поништавање обавезе

- 1. Форма позива систем да учита обавезе. (АПСО)
- 2. Систем приказује форми обавезе. (ИА)
- 3. Корисник позива систем да нађе обавезе по задатој вредности. (АПСО)
- 4. Систем приказује кориснику обавезе и поруку: "Систем је нашао обавезе по задатој вредности". (ИА)
- 5. Корисник позива систем да одабере обавезу. (АПСО)
- 6. Систем приказује кориснику одабрану обавезу и поруку: "Систем је одабрао обавезу.(ИА)
- 7. Корисник позива систем да поништи обавезу. (АПСО)
- 8. Систем приказује кориснику поруку: "Систем је поништио обавезу." (ИА)

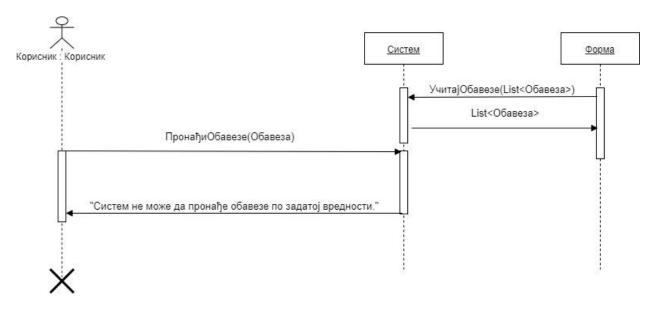

Алтернативна сценарија

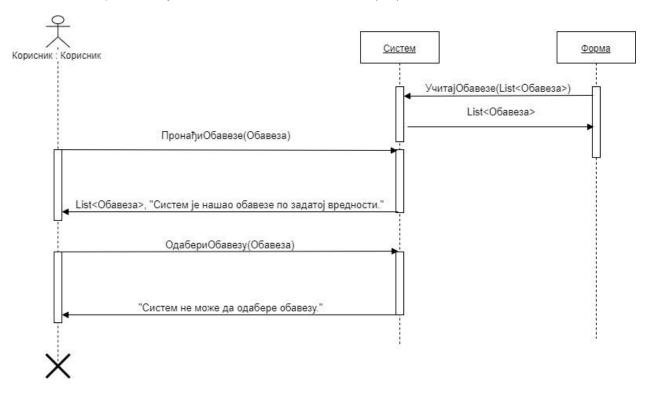
2.1 Уколико систем не може учита обавезе он приказује форми поруку: "Систем не може да учита обавезе". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

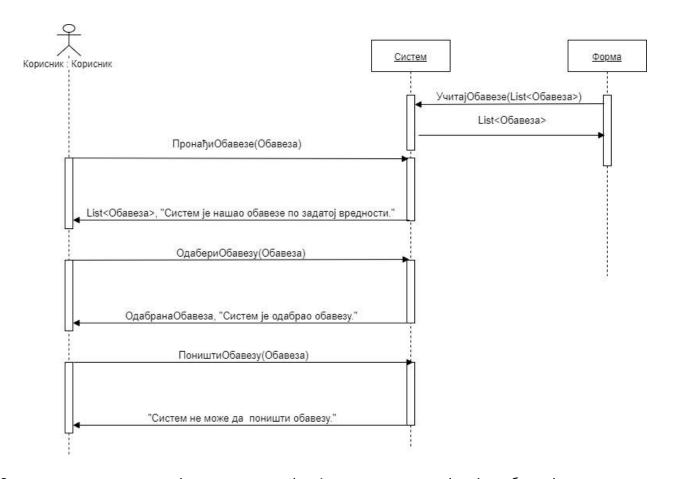
4.1 Уколико систем не може да нађе обавезе он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе обавезе по задатој вредности". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

6.1 Уколико систем не може да одабере обавезу он приказује кориснику поруку "Систем не може да одабере обавезу". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

8.1 Уколико систем не може да поништи обавезу он приказује кориснику поруку "Систем не може да поништи обавезу". (ИА)

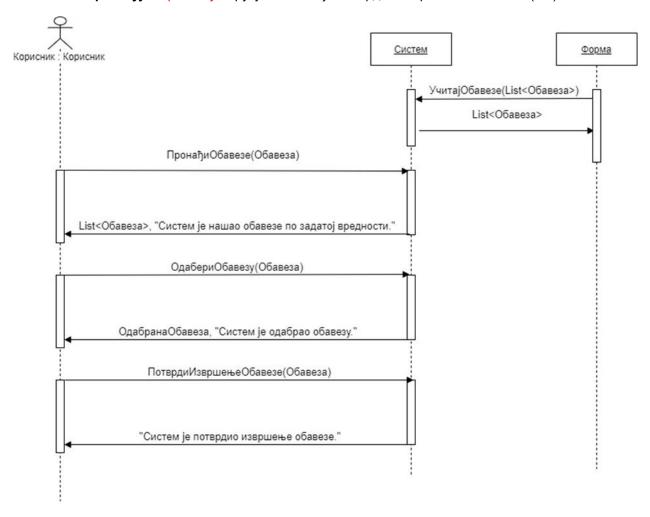

Са наведених секвенцних дијаграма уочава се још 1 системска операција коју треба пројектовати:

1. сигнал ПоништиОбавезу(Обавеза);

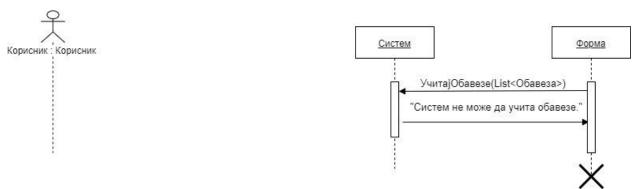
3.1.10 ДС10: Дијаграми секвенци случаја коришћења - Потврда извршења обавезе

- 1. Форма позива систем да учита обавезе. (АПСО)
- 2. Систем приказује форми обавезе. (ИА)
- 3. Корисник уноси вредност по којој претражује обавезе. (АПУСО)
- 4. Корисник позива систем да нађе обавезе по задатој вредности. (АПСО)
- 5. Систем тражи обавезе по задатој вредности. (СО)
- 6. Систем приказује кориснику обавезе и поруку: "Систем је нашао обавезе по задатој вредности". (ИА)
- 7. Корисник бира обавезу. (АПУСО)
- 8. Корисник позива систем да одабере обавезу. (АПСО)
- 9. Систем одабира обавезу. (СО)
- 10. Систем приказује кориснику одабрану обавезу и поруку: "Систем је одабрао обавезу.(ИА)
- 11. Корисник позива систем да потврди извршење обавезе. (АПСО)
- 12. Систем потврђује извршење обавезе. (СО)
- 13. Систем приказује кориснику поруку: "Систем је потврдио извршење обавезе." (ИА)

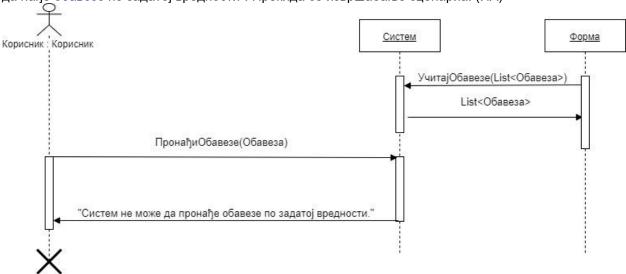

Алтернативна сценарија

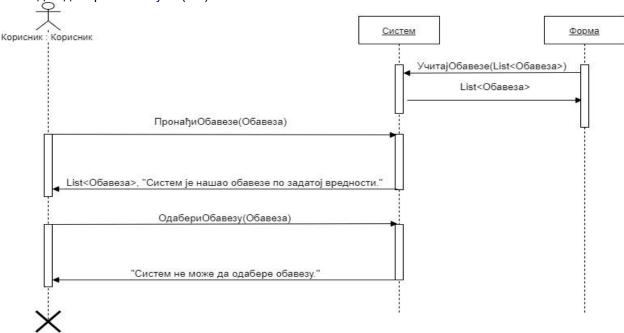
2.1 Уколико систем не може учита обавезе он приказује форми поруку: "Систем не може да учита обавезе". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

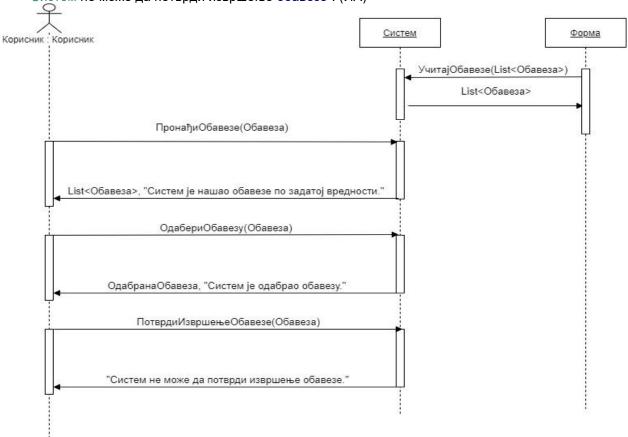
6.1 Уколико систем не може да нађе обавезе он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе обавезе по задатој вредности". Прекида се извршабање сценариа. (ИА)

10.1 Уколико систем не може да одабере обавезу он приказује кориснику поруку "Систем не може да одабере обавезу". (ИА)

12.1 Уколико систем не може да потврди извршење обавезе он приказује кориснику поруку "Систем не може да потврди извршење обавезе". (ИА)

Са наведених секвенцних дијаграма уочава се још 1 системска операција коју треба пројектовати:

1. сигнал ПотврдиИзвршењеОбавезе(Обавеза);

Као резултат анализе сценарија добијено је укупно 14 системских операција које треба пројектовати:

- 1. сигнал КреирајНовиНалог(Налог);
- 2. сигнал ЗапамтиНалог(Налог);
- 3. сигнал ОбришиНалог(Налог);
- 4. сигнал Пријава(Налог);
- 5. сигнал КреирајОбавезу(Обавеза);
- 6. сигнал ЗапамтиОбавезу(Обавеза);
- 7. сигнал ПронађиОбавезе(Обавеза);
- 8. сигнал ОдабериОбавезу(Обавеза);
- 9. сигнал ПотврдиОбавезу(Обавеза);

- 10. сигнал ПоништиОбавезу(Обавеза);
- 11. сигнал ВратиТиповеОбавеза(List<ТипОбавезе>);
- 12. сигнал ВратиКориснике(List<Корисник>);
- 13. сигнал ВратиОбавезе(List<Обавеза>);
- 14. сигнал ПотврдиИзвршењеОбавезе(Обавеза);

3.2 Уговори о системским операцијама

1. Уговор УГ1: КреирајНовиНалог

Операција: КреирајНовиНалог (Налог):сигнал;

Веза са СК: СК1

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Налог морају бити

задовољена.

Постуслови: Направљен је нови налог.

2. Уговор УГ2: ЗапамтиНалог

Операција: ЗапамтиНалог (Налог):сигнал;

Beза са CK: CK1, CK2

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Налог морају бити

задовољена.

Постуслови: Налог је сачуван.

3. Уговор УГ3: ОбришиНалог

Операција: Обриши (Налог):сигнал;

Веза са СК: СК3

Предуслови: Структурна ограничења над објектом Налог морају бити

задовољена.

Постуслови: Налог је обрисан.

4.	Угово	уГ4: Г	Іријава
----	-------	---------------	---------

Операција: Пријава (Налог):сигнал;

Веза са СК: СК4

Предуслови: /

Постуслови: /

5. Уговор УГ5: КреирајОбавезу

Операција: КреирајОбавезу (Обавеза):сигнал;

Веза са СК: СК5

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Обавеза морају бити

задовољена.

Постуслови: Креирана је нова обавеза.

6. Уговор УГ6: ЗапамтиОбавезу

Операција: ЗапамтиОбавезу (Обавеза):сигнал;

Веза са СК: СК5, СК8

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Обавеза морају бити

задовољена.

Постуслови: Обавеза је запамћена.

7. Уговор УГ7: ПронађиОбавезе

Операција: ПронађиОбавезе (Обавеза):сигнал;

Веза са СК: СК6, СК7, СК8, СК9

Предуслови: /

Постуслови: /

8. Уговор УГ8: ОдабериОбавезу

Операција: ОдабериОбавезу (Обавеза):сигнал;

Веза са СК: СК6, СК7, СК8, СК9

Предуслови: /

Постуслови: /

9. Уговор УГ9: ПотврдиОбавезу

Операција: ПотврдиОбавезу (Обавеза):сигнал;

Веза са СК: СК6

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Обавеза морају бити

задовољена.

Постуслови: Обавеза је потврђена.

10. Уговор УГ10: ПоништиОбавезу

Операција: ПоништиОбавезу (Обавеза):сигнал;

Веза са СК: СК10

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Обавеза морају бити

задовољена.

Постуслови: Обавеза је поништена.

11. Уговор УГ11: УчитајТиповеОбавеза

Операција: УчитајТиповеОбавеза (List<ТипОбавезе>):сигнал;

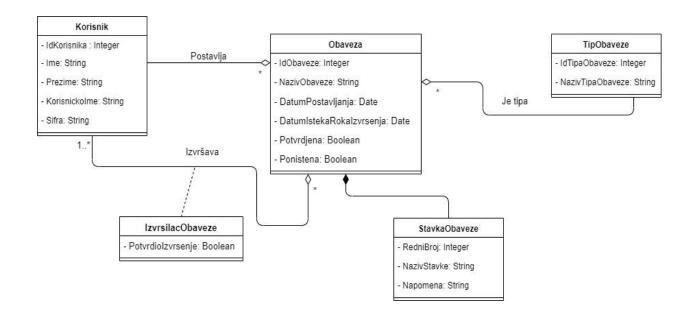
Beза са CK: CK5, CK8

Предуслови: /

Постуслови: /
12. Уговор УГ12: УчитајКориснике
Операција: УчитајКориснике (List<Корисник>):сигнал;
Веза са СК: CK5, CK8
Предуслови: /
Постуслови: /
13. Уговор УГ13: УчитајОбавезе
Операција: УчитајОбавезе (List<Обавеза>):сигнал;
Веза са СК: СК6, СК7, СК8, СК9
Предуслови: /
Постуслови: /
14. Уговор УГ14: ПотврдиИзвршењеОбавезе
Операција: ПотврдиИзвршењеОбавезе (Обавеза):сигнал;
Веза ca CK: CK10
Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Обавеза морају бити
задовољена.
Постуслови: Обавеза је измењена тако да јој је потврђено извршење од стране једног од

3.3 Концептуални модел

извршилаца.

3.4 Релациони модел и табеле ограничења

Korisnik(#IdKorisnika, Ime, Prezime, Korsinickolme, Sifra)

TipObaveze(#IdTipaObaveze, NazivTipaObaveze)

Obaveza<u>(#IdObaveze</u>, Naziv, DatumPostavljanja, DatumIstekaRokaIzvršenja, Potvrdjena, Ponistena <mark>#IdKorisnika</mark>, <mark>#IdTipaObaveze</mark>)

StavkaObaveze(<u>#IdObaveze</u>, <u>#RedniBroj</u>, Naziv, Napomena)

IzvršilacObaveze(#IdKorisnika, #IdObaveze, PotvrdioIzvrsenje)

Tabela Korisnik		Prosto vrednosno ograničenje		Složeno vrednosno ograničenje		Strukturno ograničenje
Atributi	Ime	Tip atributa	Vrednost atributa	Međuzavisnost atributa jedne tabele	Međuzavisnost atributa više tabela	INSERT: / UPDATE:
IdKorisnika		int	not null			CASCADE

Ime	String	not null		Obaveza, IzvrsilacObaveze
Prezime	String	not null		12VI SII aCODAVEZE
Korisnickolme	String	not null		DELETE: RESTRICT:
Sifra	String	not null		Obaveza, IzvrsilacObaveze

Tabela TipObaveze		Prosto vrednosno ograničenje		Složeno ograničenje	vrednosno	Strukturno ograničenje
Atributi	Ime IdTipaObaveze	Tip atributa int	Vrednost atributa not null	Međuzavisnost atributa jedne tabele	Međuzavisnost atributa više tabela	INSERT: / UPDATE: CASCADE:
	Naziv	String	not null			Obaveza DELETE RESTRICT: Obaveza

Tabela Obaveza		Prosto vrednosno ograničenje		Složeno ograničenje	vrednosno	Strukturno ograničenje
Atributi	Ime	Tip atributa	Vrednost atributa	Međuzavisnost atributa jedne tabele	Međuzavisnost atributa više tabela	INSERT: RESTRICT: Korisnik,
	IdObaveze	int	not null			TipObaveze
	Naziv	String	not null			UPDATE: RESTRICT:
	DatumPostavljanja	Date	not null			Korisnik, TipObaveze CASCADE: StavkaObaveze,
	DatumIstekaRokalzvrsenja	Date	not null			
	IdTipaObaveze	int	not null			

IdKorisnika	int	not null		IzvrsilacObaveze
Potvrdjena	Boolean	not null		DELETE:
Ponistena	Boolean	not null		CASCADE: StavkaObaveze, IzvrsilacObaveze

Tabela IzvrsilacObaveze		Prosto vrednosno ograničenje		Složeno ograničenje	vrednosno	Strukturno ograničenje
Atributi	Ime	Tip atributa	Vrednost atributa	Međuzavisnost atributa jedne tabele	Međuzavisnost atributa više tabela	INSERT: RESTRICT: Korisnik, Obaveza
	IdKorisnika	int	not null			UPDATE: RESTRICT:
	IdObaveze	int	not null			Korisnik, Obaveza
	PotvrdioIzvrsenje	Boolean	not null			DELETE: /

Tabela StavkaObaveze		Prosto vrednosno ograničenje		Složeno ograničenje	vrednosno	Strukturno ograničenje
Atributi	Ime	Tip atributa	Vrednost atributa	Međuzavisnost atributa jedne tabele	Međuzavisnost atributa više tabela	INSERT: RESTRICT: Obaveza
	IdObaveze	int	not null			UPDATE:
	RedniBroj	int	not null			RESTRICT: Obaveza
	Naziv	String	not null			
	Napomena	String	not null			DELETE: /

6 Пројектовање

У овој фази биће објашњена и направљена физичка структура и понашање система тј. Архитектура система. Ова фаза одлучује природу нашег система и његову будућност што значи да, иако се систем пројектује тако да испуњава захтеве, то не значи да је систем добро пројектован. Како се то може проверити? Ако надоградња и одржавање система у будућности захтевају све веће и веће трошкове до тог момента када је јефтиније прављење нове архитектуре, систем није добро пројектован.

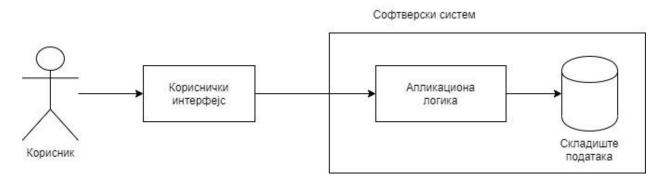
6.1 Архитектура система

У овом раду архитектура која ће се користити се назива Клијент-Сервер архитектура. Шта то заправо значи? Цео систем се састоји од два дела од којег један део (Сервер) прима захтеве од другог дела (Клијент), обрађује их и шаље клијенту одговарајуће одговоре.

Архитектура система који се пројектује у овом раду садржи три главна нивоа:

- Кориснички интерфејс
- Апликациона логика
- Складиште података

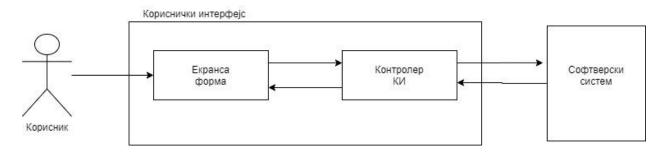
Који од ових нивоа се налази на клијентској страни а који на серверској страни? Није увек могуће повући линију али се тежи ка томе да апликациона логика и складиште података буду на серверској страни тј. да клијент буде растерећен. Растерећеност клијента се огледа у томе да троши минималну количину ресурса а да при томе сви његови захтеви буду задовољени.

Слика 2 тронивојска архитектура

6.2 Пројектовање корисничког интерфејса

Кориснички нитерфејс представља начин на који ће корисник комуницирати са софтверским системом и реализовати своје захтеве. У овом случају, корисник ће своје захтеве слати уз помоћ екранске форме док ће контролер корисничког интерфејса преузети остатак посла. Прво што ће се десити је да ће контролер послати захтев серверу а сервер ће обрадити тај захтев и послати одговор контролеру. Задња ствар која ће се десити је да ће контролер послати одговарајуће поруке и податке форми и тада ће корисник моћи да их види.

Слика 3 Кориснички интерфејс

6.2.1 Пројектовање екранских форми

Као што је већ наведено, екранска форма је оно што корисник види и оно чиме корисник управља. Да би покрио све случајеве коришћења, пројектант мора да има у виду то да је кориснику врло битно време за које ће да савлада коришћење софтвера тако да пројектант мора да направи визуелни приказ који је логичан и, у идеалном случају, корисник ни не мора да гледа упутсво за коришћење да би могао да користи софтвер.

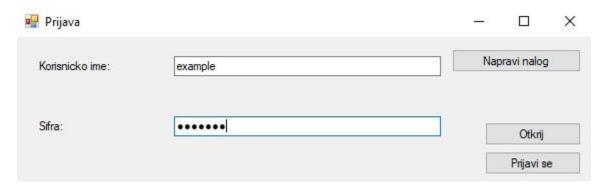
Прво ћемо приказати форму која се одности на серверски део софтвера(морамо напоменути да у неким случајевима није потребан графички приказ серверског дела, већ само потребне податке у конзоли).

Слика 4 Изглед форме на серверском делу система

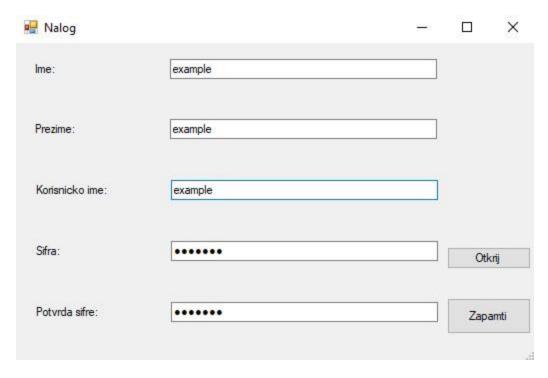
Након тога прелазимо на клијентски изглед корисничког интерфејса који је битнији за правилан рад софтверског система.

Сваки клијент почиње са формом за пријављивање и тек пошто се пријави може користити остатак софтвера. Ако клијент нема налог, може започети прављење налога преко ове форме:

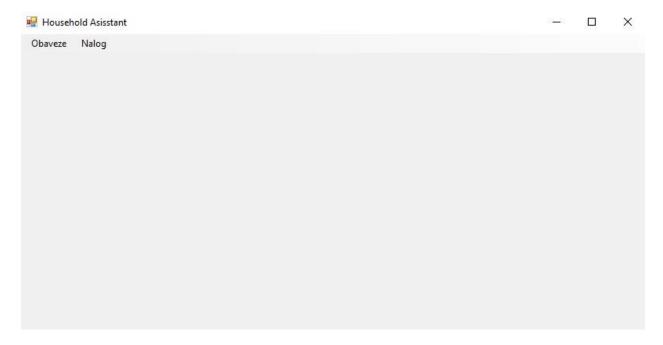
Слика 5 Форма за пријаљивање - почетна форма

Фома за креирање налога изгледа овако:

Слика 6 Форма за креирање налога

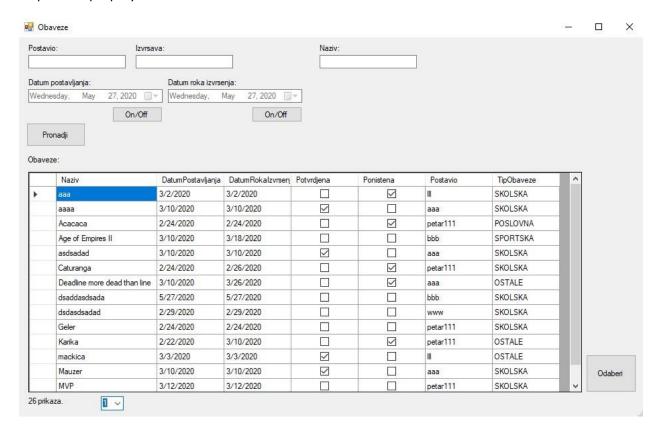
Након што се корисник успешно пријави, може користити све функционалности софтвера. Прва ствар коју ће видети после пријављивања то је главна форма:

Слика 7 Главна форма клијента

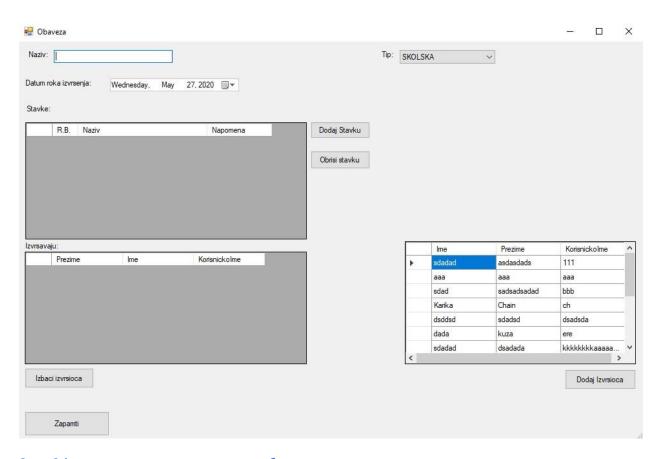
На главној форми нема пуно тога да се види тј. она само садржи мени који даје приступ функционалностима. Остатак форми ће бити приказан само у једном облику док ће различити облици који се визуелно разликују тек у неким детаљима бити приказани у детаљној интерпретацији случајева коришћења.

Форма за претрагу обавеза:

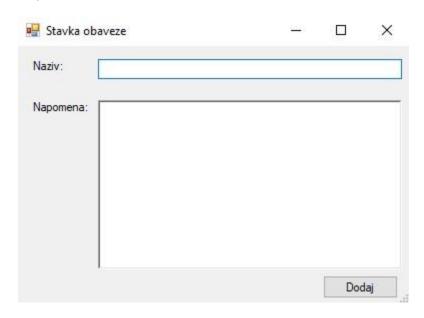
Слика 8 Форма за претрагу обавеза

Форма за креирање,приказ и измену обавеза:

Слика 9 Форма за креирање, приказ и измену обавеза

Форма за додавање ставки:

Слика 10 Форма за додавање ставки

6.3 Пројектовање случајева коришћења

6.3.1 СК1: Случај коришћења - Креирање налога

Назив СК

Креирање налога

Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и приказује форму за пријављивање.

Слика 11 Креирање налога - почетна форма

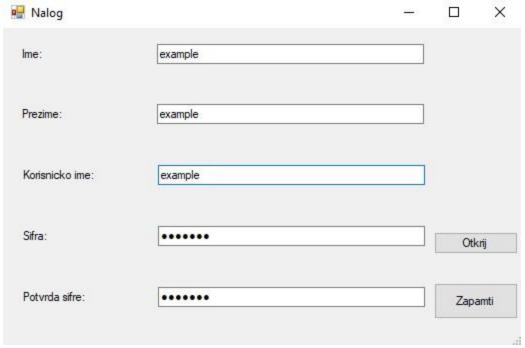
Основни сценарио СК

- 1. **Корисник позива** систем да креира налог. (АПСО) *Опис акције*: Корисник притиска дугме "Направи налог" који окида системску операцију КреирајНалог(Налог) која креира нови налог.
- 2. Систем креира налог. (СО)
- 3. Систем приказује кориснику налог и поруку: "Систем је креирао налог". (ИА)

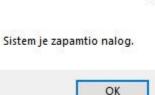
Слика 12 СК Креирање налога - Основни сценарио - систем је креирао налог

- 4. Корисник уноси податке у налог. (АПУСО)
- 5. Корисник контролише да ли је коректно унео податке у налог. (АНСО)
- 6. **Корисник позива** систем да запамти податке о налогу. (АПСО) *Опис акције*: Корисник притиска дугме "Запамти налог" који окида системску операцију ЗапамтиНалог(Налог) која памти налог.

Слика 13 Форма за креирање налога

- 7. Систем памти податке о налогу. (СО)
- 8. Систем приказује кориснику запамћени налог и поруку: "Систем је запамтио налог". (ИА)

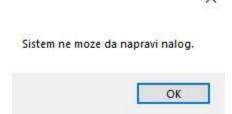

X

Слика 14 СК Креирање налога - Основни сценарио - систем је запамтио налог

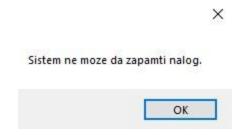
Алтернативна сценарија

3.1 Уколико систем не може да креира налог он приказује кориснику поруку: "Систем не може да направи налог". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

Слика 15 СК Креирање налога - Алтернативни сценарио - систем не може да направи налог

8.1 Уколико систем не може да запамти податке о налогу он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти налог". (ИА)

Слика 16 СК Креирање налога - Алтернативни сценарио - систем не може да запамти налог

6.3.2 СК2: Случај коришћења - Измена налога

Назив СК

Измена налога

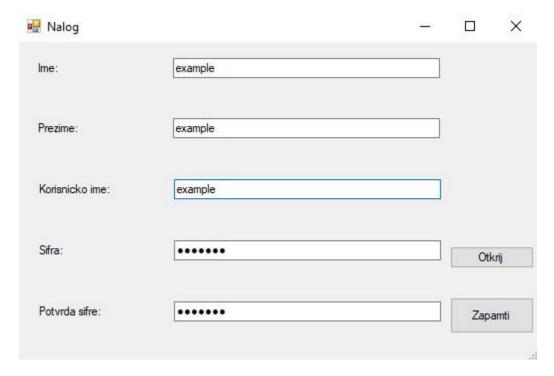
Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

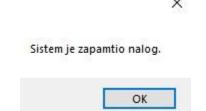
Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са налогом.

Слика 17 Форма за измену налога

Основни сценарио СК

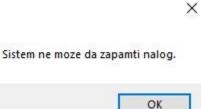
- 1. Корисник уноси (мења) податке о налогу. (АПУСО)
- 2. Корисник контролише да ли је коректно унео податке о налогу. (АНСО)
- 3. **Корисник позива** систем да запамти податке о налогу. (АПСО) *Опис акције*: Корисник притиска дугме "Запамти налог" који окида системску операцију ЗапамтиНалог(Налог) која памти налог.
- 4. Систем памти податке о налогу. (СО)
- 5. Систем приказује кориснику запамћени налог и поруку: "Систем је запамтио налог." (ИА)

Слика 18 СК Измена налога - Основни сценарио - систем је запамтио налог

Алтернативна сценарија

5.1 Уколико систем не може да запамти податке о налогу он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти налог". (ИА)

Слика 19 СК Креирање налога - Алтернативни сценарио - систем не може да запамти налог

6.3.3 СКЗ: Случај коришћења - Брисање налога

Назив СК

Брисање налога

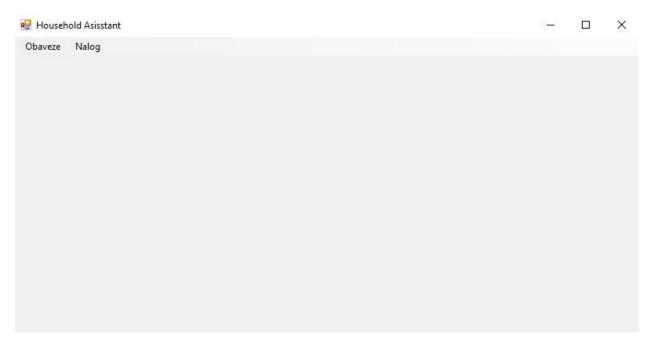
Актори СК

Корисник

Учесници СК

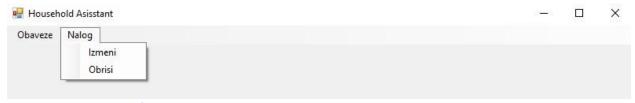
Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује главну форму.

Основни сценарио СК

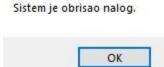
4. **Корисник позива** систем да обрише налог. (АПСО) *Опис акције*: Корисник бира ставку менија " Налог " под називом "Обриши" који окида системску операцију ОбришиНалог(Налог) која брише налог.

Слика 20 Ставка на менију за брисање налога

×

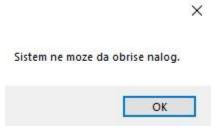
- 5. Систем брише налог. (СО)
- 6. Систем приказује кориснику обрисани налог и поруку: "Систем је обрисао налог." (ИА)

Слика 21 СК Брисање налога - Основни сценарио - систем је обрисао налог

Алтернативна сценарија

3.1 Уколико систем не може да обрише налог он приказује кориснику поруку "Систем не може да обрише налог". Прекида се извршавање сценариа.(ИА)

Слика 22 СК Брисање налога – Алтернативни сценарио - систем не може да обрише налог

6.3.4 СК4: Случај коришћења - Пријављивање корисника

Назив СК

Пријављивање корисника

Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и приказује форму за пријављивање.

Слика 23 Форма за пријављивање

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси вредност по којој се пријављује. (АПУСО)
- 2. **Корисник позива** систем да се пријави. (АПСО) *Опис акције*: Корисник притиска дугме "Пријави се " који окида системску операцију Пријава(Налог) која пријављује корисника.
- 3. Систем тражи налог по задатој вредности. (СО)

4. Систем приказује кориснику поруку: "Успешно сте се пријавили". (ИА)

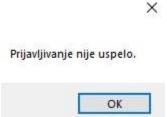
Uspesno ste se prijavili.

Слика 24 СК Пријављивање корисника - Основни сценарио - успешна пријава

Алтернативна сценарија

OK

4.1 Уколико систем не може да нађе налог он приказује <mark>кориснику</mark> поруку: "Пријављивање није успело". (ИА)

Слика 25 СК Пријављивање корисника – Алтернативни сценарио – пријављивање није успело

6.3.5 СК5: Случај коришћења - Креирање обавезе

Назив СК

Креирање обавезе

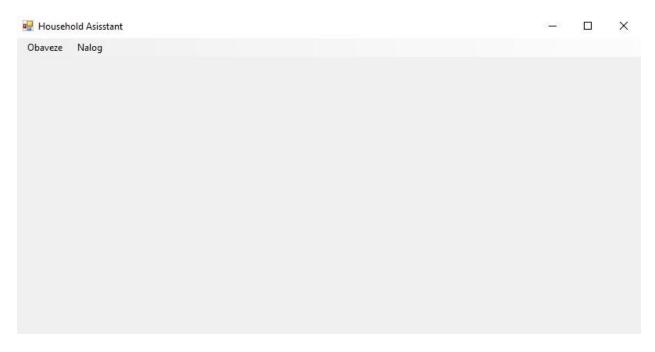
Актори СК

Корисник

Учесници СК

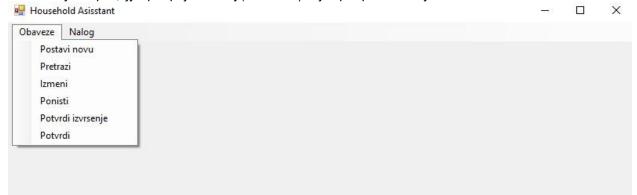
Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује главну форму. Систем је учитао листу корисника. Систем је учитао листу типова обавеза.

Основни сценарио СК

1. **Корисник позива** систем да креира обавезу. (АПСО) *Опис акције*: Корисник бира ставку менија " Обавеза " под називом "Постави нову" који окида системску операцију КреирајОбавезу(Обавеза) која креира обавезу.

Слика 26 Мени за обавезе

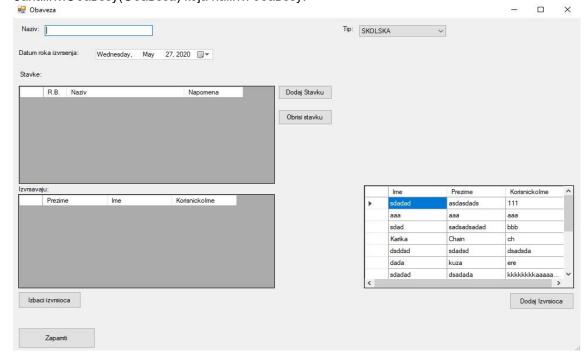
- 2. Систем креира обавезу. (СО)
- 3. Систем приказује кориснику обавезу и поруку: "Систем је креирао обавезу". (ИА)

Слика 27 СК Креирај обавезу - основни сценарио - систем је креирао обавезу

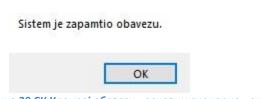
4. Корисник уноси податке у обавезу. (АПУСО)

- 5. Корисник контролише да ли је коректно унео податке у обавезу. (АНСО)
- 6. Корисник позива систем да запамти податке о обавези. (АПСО) Опис акције: Корисник притиска дугме "Запамти " који окида системску операцију ЗапамтиОбавезу(Обавеза) која памти обавезу.

Слика 28 Форма за креирање обавезе

- 7. Систем памти податке о обавези. (СО)
- 8. Систем приказује кориснику запамћену обавезу и поруку: "Систем је запамтио обавезу". (ИА)

Слика 29 СК Креирај обавезу - основни сценарио - систем је креирао обавезу

X

Алтернативна сценарија

- 3.1 Уколико систем не може да креира обавезу он приказује кориснику поруку: "Систем не може да креира обавезу". Прекида се извршење сценариа. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да запамти податке о обавези он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти обавезу". (ИА)

6.3.6 СК6: Случај коришћења - Потврда обавезе

Назив СК

Потврда обавезе

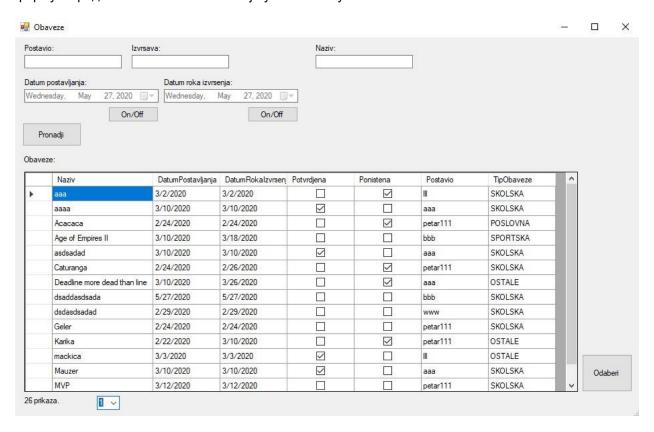
Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и **корисник** је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са обавезама. Систем је учитао листу обавеза.

Слика 30 Форма са обавезама

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси вредност по којој претражује обавезе. (АПУСО)
- 2. **Корисник позива** систем да нађе обавезе по задатој вредности. (АПСО) *Опис акције*: Корисник притиска дугме "Пронађи " који окида системску операцију ПронађиОбавезе(Обавеза) која проналази обавезе по задатим вредностима.
- 3. Систем тражи обавезе по задатој вредности. (СО)

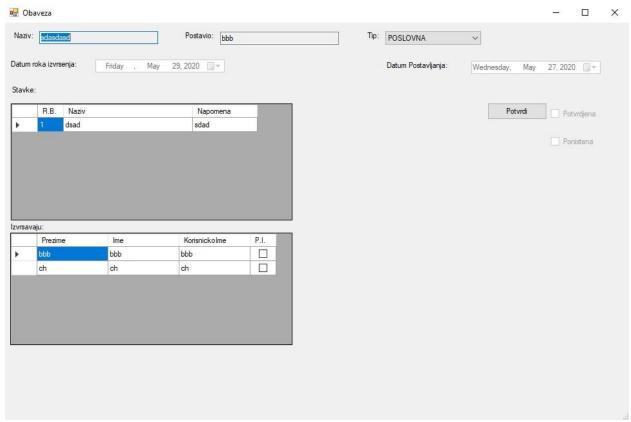
4. Систем приказује кориснику обавезе и поруку: "Систем је нашао обавезе по задатој вредности". (ИА)
Корисник бира обавезе - Основни сценарио - систем је нашао обавазе по задатој вредности
5. Корисник бира обавезу. (АПУСО)
6. Корисник позива систем да одабере обавезу. (АПСО)
Олис акције: Корисник притиска дугме " Одабери " који окида системску операцију

ОдабериОбавезу(Обавеза) која одабира задату обавезу.

- 7. Систем **одабира** обавезу. (CO) 8. Систем **приказује** кориснику одабрану обавезу и поруку: "Систем је одабрао обавезу.(ИА)
 - Sistem je odabrao obavezu.

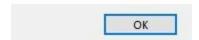
Слика 32 СК Потврда обавезе - Основни сценарио - систем је одабрао обавезу

9. **Корисник позива** систем да потврди обавезу. (АПСО) *Опис акције*: Корисник притиска дугме "Потврди " који окида системску операцију ПотврдиОбавезу(Обавеза) која потврђује задату обавезу.

Слика 33 Форма за потврђивање обавезе

- 10. Систем потврђује обавезу. (СО)11. Систем приказује кориснику поруку: "Систем је потврдио обавезу." (ИА)
 - Sistem je potvrdio obavezu.

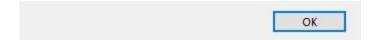
Слика 34 СК Потврда обавезе - Основни сценарио - систем је потврдио обавезу

Алтернативна сценарија

4.1 Уколико систем не може да нађе обавезе он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе обавезе по задатој вредности". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

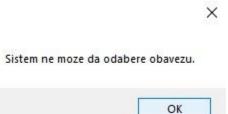

Sistem ne moze da pronadje obaveze po zadatoj vrednosti.

Слика 35 СК Потврда обавезе - Алтернативни сценарио - систем не може да пронађе обавезе по задатој вредности

8.1 Уколико систем не може да одабере обавезу он приказује кориснику поруку "Систем не може да одабере обавезу". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

Слика 36 СК Потврда обавезе - Алтернативни сценарио - систем не може да одабере обавезу

11.1 Уколико систем не може да потврди обавезу он приказује кориснику поруку "Систем не може да потврди обавезу". (ИА)

6.3.7 СК7: Случај коришћења - Претрага обавезе

Назив СК

Претрага обавезе

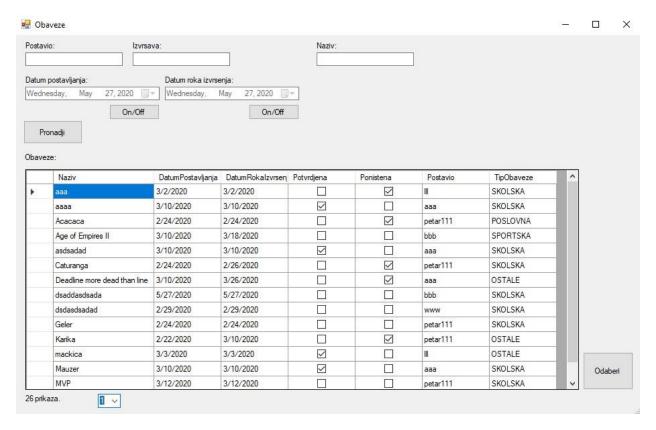
Актори СК

Корисник

Учесници СК

Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са обавезама. Систем је учитао листу обавеза.

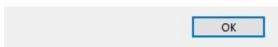

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси вредност по којој претражује обавезе. (АПУСО)
- 2. **Корисник позива** систем да нађе обавезе по задатој вредности. (АПСО) *Опис акције*: Корисник притиска дугме "Пронађи " који окида системску операцију ПронађиОбавезе(Обавеза) која проналази обавезе по задатим вредностима.
- 3. Систем тражи обавезе по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује кориснику обавезе и поруку: "Систем је нашао обавезе по задатој вредности". (ИА)

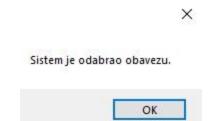

Sistem je nasao obaveze po zadatoj vrednosti.

Слика 37 СК Претрага обавезе - Основни сценарио - систем је нашао обавезе по задатој вредности

- 5. **Корисник бира** обавезу. (АПУСО)
- 6. **Корисник позива** систем да одабере обавезу. (АПСО) *Опис акције*: Корисник притиска дугме " Одабери " који окида системску операцију ОдабериОбавезу(Обавеза) која одабира задату обавезу.
- 7. Систем одабира обавезу. (СО)
- 8. Систем приказује кориснику одабрану обавезу и поруку: "Систем је одабрао обавезу.(ИА)

Слика 38 СК Претрага обавезе - Основни сценарио - систем је одабрао обавезу

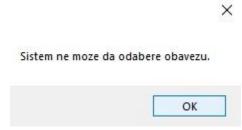
Алтернативна сценарија

4.1 Уколико систем не може да нађе обавезе он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе обавезе по задатој вредности". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

Слика 39 СК Претрага обавезе - Алтернативни сценарио - систем не може да нађе обавезе по задатој вредности

8.1 Уколико систем не може да одабере обавезу он приказује кориснику поруку "Систем не може да одабере обавезу". (ИА)

Слика 40 СК Претрага обавезе - Алтернативни сценарио - систем не може да одабере обавезу

6.3.8 СК8: Случај коришћења - Промена обавезе

Назив СК

Промена обавезе

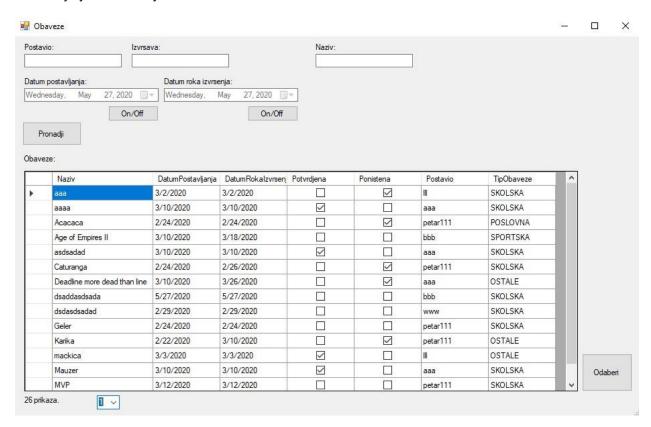
Актори СК

Корисник

Учесници СК

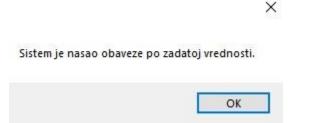
Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са обавезама. Систем је учитао листу обавеза. Систем је учитао листу корисника. Систем је учитао листу типова обавеза.

Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси вредност по којој претражује обавезе. (АПУСО)
- 2. Корисник позива систем да нађе обавезе по задатој вредности. (АПСО) Опис акције: Корисник притиска дугме "Пронађи " који окида системску операцију ПронађиОбавезе(Обавеза) која проналази обавезе по задатим вредностима.
- 3. Систем тражи обавезе по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује кориснику обавезе и поруку: "Систем је нашао обавезе по задатој вредности". (ИА)

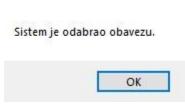

Слика 41 СК Промена обавезе – Основни сценарио - систем је нашао обавезе по задатој вредности

- 5. **Корисник бира** обавезу коју жели да промени. (АПУСО)
- 6. Корисник позива систем да одабере обавезу за промену. (АПСО)

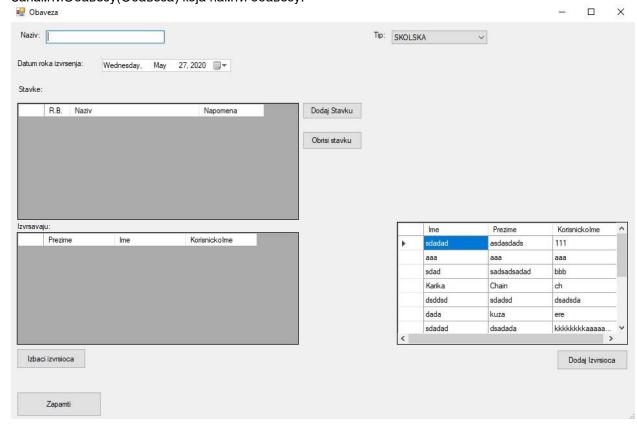
Опис акције: Корисник притиска дугме " Одабери " који окида системску операцију ОдабериОбавезу(Обавеза) која одабира задату обавезу.

- 7. Систем одабира обавезу. (СО)
- 8. Систем приказује кориснику одабрану обавезу и поруку: "Систем је одабрао обавезу.(ИА)

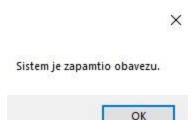

Слика 42 СК Промена обавезе - Основни сценарио - систем је одабрао обавезу

- 9. Корисник уноси (мења) податке о обавези. (АПУСО)
- 10. Корисник контролише да ли је коректно унео податке о обавези. (АНСО)
- 11. Корисник позива систем да запамти податке о обавези. (АПСО) Опис акције: Корисник притиска дугме "Запамти " који окида системску операцију ЗапамтиОбавезу(Обавеза) која памти обавезу.

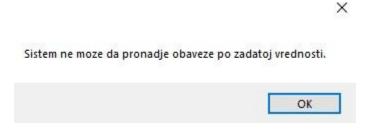
- 12. Систем памти податке о обавези. (СО)
- 13. Систем приказује кориснику запамћену обавезу и поруку: "Систем је запамтио обавезу." (ИА)

Слика 43 СК Промена обавезе - Основни сценарио - систем је запамтио обавезу

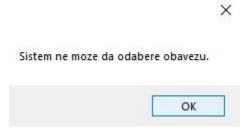
Алтернативна сценарија

4.1 Уколико систем не може да нађе обавезе он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе обавезе по задатој вредности". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

Слика 44 СК Промена обавезе - Алтернативни сценарио - систем не може да нађе обавезе по задатој вредности

8.1 Уколико систем не може да одабере обавезу он приказује кориснику поруку "Систем не може да одабере обавезу". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

Слика 45 СК Промена обавезе - Алтернативни сценарио - систем не може да одабере обавезу

13.1 Уколико систем не може да запамти податке о обавези он приказује кориснику поруку "Систем не може да запамти обавезу". (ИА)

6.3.9 СК9: Случај коришћења - Поништавање обавезе

Назив СК

Поништавање обавезе

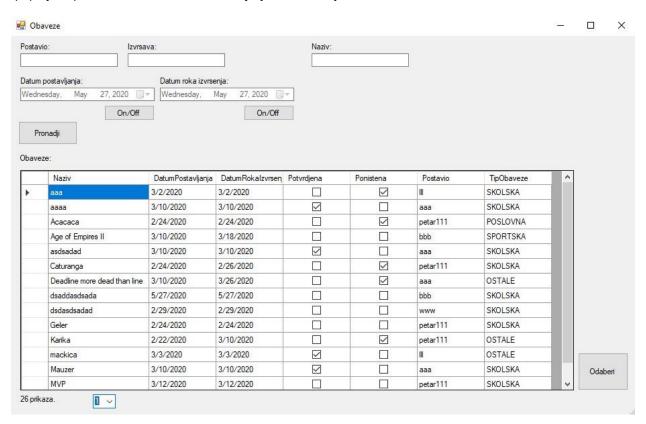
Актори СК

Корисник

Учесници СК

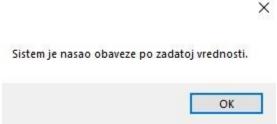
Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и корисник је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са обавезама. Систем је учитао листу обавеза.

Основни сценарио СК

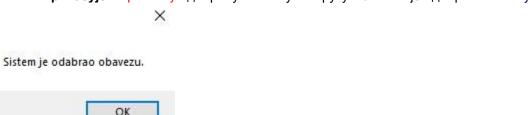
- 1. Корисник уноси вредност по којој претражује обавезе. (АПУСО)
- 2. **Корисник позива** систем да нађе обавезе по задатој вредности. (АПСО) *Опис акције*: Корисник притиска дугме "Пронађи " који окида системску операцију ПронађиОбавезе(Обавеза) која проналази обавезе по задатим вредностима.
- 3. Систем тражи обавезе по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује кориснику обавезе и поруку: "Систем је нашао обавезе по задатој вредности". (ИА)

Слика 46 СК Поништавање обавезе – Основни сценарио - систем је нашао обавезе по задатој вредности

5. Корисник бира обавезу. (АПУСО)

- 6. Корисник позива систем да одабере обавезу. (АПСО) Опис акције: Корисник притиска дугме " Одабери " који окида системску операцију ОдабериОбавезу(Обавеза) која одабира задату обавезу.
- 7. Систем одабира обавезу. (СО)
- 8. Систем приказује кориснику одабрану обавезу и поруку: "Систем је одабрао обавезу.(ИА)

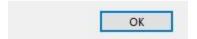
Слика 47 СК Поништавање обавезе - Основни сценарио - систем је одабрао обавезу

- 9. Корисник позива систем да поништи обавезу. (АПСО) Опис акције: Корисник притиска дугме "Поништи " који окида системску операцију ПоништиОбавезу(Обавеза) која поништава задату обавезу.
- 10. Систем поништава обавезу. (СО)
- 11. Систем приказује кориснику поруку: "Систем је поништио обавезу." (ИА)

X

OK

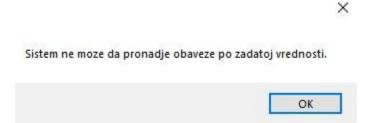
Sistem je ponistio obavezu.

Слика 48 СК Поништавање обавезе - Основни сценарио - систем је поништио обавезу

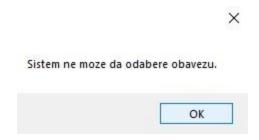
Алтернативна сценарија

4.1 Уколико систем не може да нађе обавезе он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе обавезе по задатој вредности". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

Слика 49 СК Поништавање обавезе - Алтернативни сценарио - систем не може да нађе обавезе по задатој вредности

8.1 Уколико систем не може да одабере обавезу он приказује кориснику поруку "Систем не може да одабере обавезу". Прекида се извршење сценариа. (ИА)

Слика 50 СК Поништавање обавезе - Алтернативни сценарио - систем не може да одабере обавезу

11.1 Уколико систем не може да поништи обавезу он приказује кориснику поруку "Систем не може да поништи обавезу". (ИА)

6.3.10 СК10: Случај коришћења - Потврда извршења обавезе

Назив СК

Потврда извршења обавезе

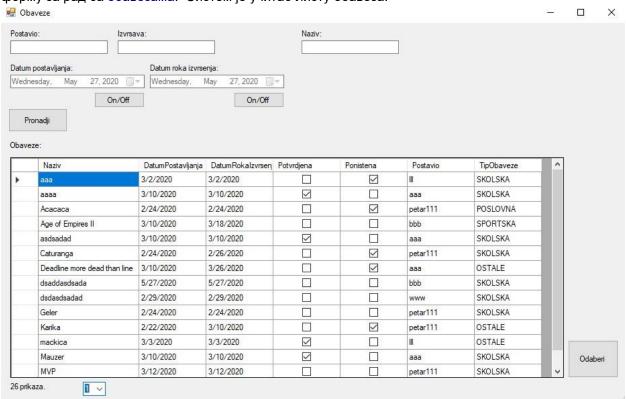
Актори СК

Корисник

Учесници СК

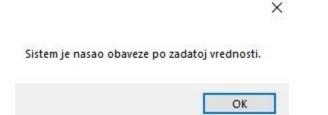
Корисник и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и **корисник** је улогован под својом шифром. Систем приказује форму за рад са обавезама. Систем је учитао листу обавеза.

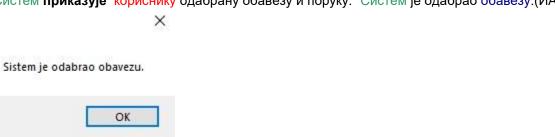
Основни сценарио СК

- 1. Корисник уноси вредност по којој претражује обавезе. (АПУСО)
- 2. **Корисник позива** систем да нађе обавезе по задатој вредности. (АПСО) *Опис акције*: Корисник притиска дугме "Пронађи " који окида системску операцију ПронађиОбавезе(Обавеза) која проналази обавезе по задатим вредностима.
- 3. Систем тражи обавезе по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује кориснику обавезе и поруку: "Систем је нашао обавезе по задатој вредности". (ИА)

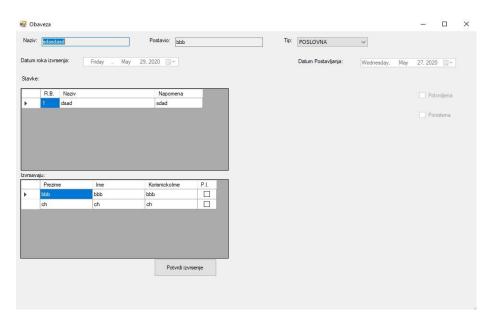
Слика 51 СК Потвда извршења обавезе — Основни сценарио - систем је нашао обавезе по задатој вредности

- 5. Корисник бира обавезу. (АПУСО)
- 6. **Корисник позива** систем да одабере обавезу. (АПСО) Опис акције: Корисник притиска дугме " Одабери " који окида системску операцију ОдабериОбавезу(Обавеза) која одабира задату обавезу.
- 7. Систем одабира обавезу. (СО)
- 8. Систем приказује кориснику одабрану обавезу и поруку: "Систем је одабрао обавезу.(ИА)

Слика 52 СК Потвда извршења обавезе – Основни сценарио - систем је одабрао обавезу

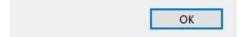
9. **Корисник позива** систем да потврди извршење обавезе. (АПСО) *Опис акције*: Корисник притиска дугме "Потврди извршење " који окида системску операцију ПотврдиИзвршење(Обавеза) која потврђује извршење задате обавезе.

- 10. Систем потврђује извршење обавезе. (СО)
- 11. Систем приказује кориснику поруку: "Систем је потврдио извршење обавезе." (ИА)

Sistem je potvrdio izvrsenje obaveze.

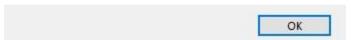
Слика 53 СК Потвда извршења обавезе – Основни сценарио - систем је потврдио извршење обавезе

Алтернативна сценарија

4.1 Уколико систем не може да нађе обавезу он приказује кориснику поруку: "Систем не може да нађе обавезу по задатој вредности". Прекида се извршабање сценариа. (ИА)

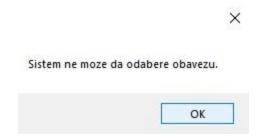

Sistem ne moze da pronadje obaveze po zadatoj vrednosti.

Слика 54 СК Потвда извршења обавезе — Алтернативни сценарио - систем не може да пронађе обавезе по задатој вредности

8.1 Уколико систем не може да одабере обавезу он приказује кориснику поруку "Систем не може да одабере обавезу". (ИА)

Слика 55 СК Потвда извршења обавезе – Алтернативни сценарио - систем не може да одабере обавезу

11.1 Уколико систем не може да потврди извршење обавезе он приказује кориснику поруку "Систем не може да потврди извршење обавезе". (ИА)

6.4 Пројектовање контролера корисничког интерфејса

Свака екранска форма има свој контролер који има задужења:

- Прихватање графичких објеката и сигнала за операције од форме
- Конвертовање графичких објеката у доменске објекте
- Примање доменских објеката од сервера
- Конверзија доменских објеката у графичке објекте
- Слање графичких објеката форми

6.5 Пројектовање апликационе логике

Апликациона логика има задужење да омогући све сервисе који ће постићи правилно коришћење система. У пројектовање апликационе логике спада пројектовање:

- Део за комуникацију са клијентима
- Део који комуницира са складиштем података(брокер базе података)
- Контролер апликационе логике
- Део који садржи пословну логику

6.5.1 Део за комуникацију са клијентима

Комуникација представља омогућавање двосмерног канала за проток података између сервера и клијента. Првенствено, сервер покреће ослушкујући сокет којем клијент прво приступа. Када се клијент повеже, сервер отвара сокет посебно за тог клијента и покреће нит која ће асинхроно примати податке у виду захтева од тог клијента. Сервер прима податке асинхроно јер не може да зна када ће клијент послати захтев(у ретким случајевима је могуће, али то побија идеју клијента). Сервер шаље податке клијенту у виду одговора и клијент може примати одговоре синхроно или асинхроно у зависности од имплементације.

6.5.2 Контролер апликационе логике

Када сервер прими захтев од клијента тј. када нит за обраду клијента прими захтев, прво што ће се десити је утврђивање коју системску операцију је клијент изабрао. Након тога, из захтева се издвајају параметри(у најћешћем случају, неки од доменских објеката) и позива се контролер апликационе логике којем ће бити прослеђени одговарајући параметри. Посао контролера апликационе логике је да позове одређену системску операцију и врати одоговарајућу вредност.

На следећој слици се налази сумарни приказ апликационе логике након пројектовања.

ословна логика/ Aplikaciona logika Obaveza TipObaveze Ime: Strina IdTipaObaveze: Integ Prezime: String NazivTipaObaveze: String Korisnički Obrada klijenta DatumPostavljanja: Date Sifra: String DatumIstekaRokalzvrsenja: Date Potvrdiena: Boolean Izvršava Ponistena: Boolean Kontroler aplikacione logike IzvrsilacObaveze StavkaObaveze Potvrdiolzyrsenie Boolean NazivStavke: String Ponašanje sistema Sistemske operacije signal KreirajNoviNalog(Nalo signal ZapamtiNalog(Nalog signal ObrišiNalog(Nalog) signal Prijava(Nalog) signal KreirajObavezu(Obave: gnal ZapamtiObavezu(Obave Broker baze Skladište podataka

Softverski sistem

Слика 56 Архитектура софтверског система након пројектовања апликационе логике

6.5.3 Део који садржи пословну логику

6.5.3.1 Системске операције - Понашање система

Пословна логика садржи системске операције које заправо представљају решења проблема који софтверски систем чине једниственим. Шта то значи? При пројектовању софтверског система, постоји одређен број корака које пројектант мора испуни да би систем био направљен тако да

буде јасан, конзистентан, отпоран на промене итд. На пример, постоји јасан савет о томе да мора да се направе компоненте које ће деловати независно једна од друге јер, ако се једна промени, онда друга неће морати да се мења јер је независна. Када све те савете прихватимо и водимо се њима, остатак посла се односи на конкретно решавање проблема и задовољавање захтева које систем треба да испуни. Са тим смо се већ срели када смо пројектовали контролере корисничког интерфејса или сваку екранску форму. Са серверске стране, то су системске операције. Сада, сваки од уговора мора да садржи концептуално решење.

1. Уговор УГ1: КреирајНовиНалог

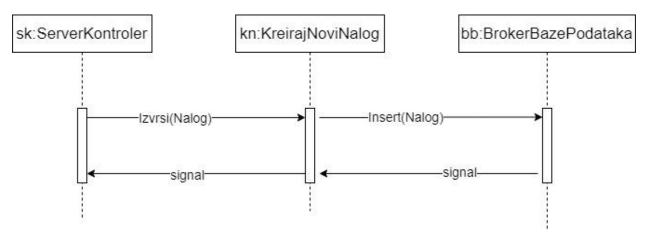
Операција: КреирајНовиНалог (Налог):сигнал;

Веза са СК: СК1

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Налог морају бити

задовољена.

Постуслови: Направљен је нови налог.

Слика 57 УГ1 - КреирајНовиНалог(Налог)

2. Уговор УГ2: ЗапамтиНалог

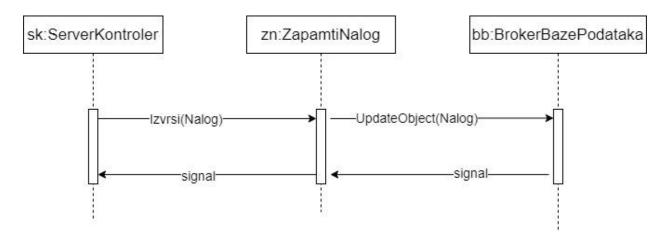
Операција: ЗапамтиНалог (Налог):сигнал;

Веза са СК: СК1, СК2

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Налог морају бити

задовољена.

Постуслови: Налог је сачуван.

Слика 58 УГ2 - ЗапамтиНалог(Налог)

3. Уговор УГ3: ОбришиНалог

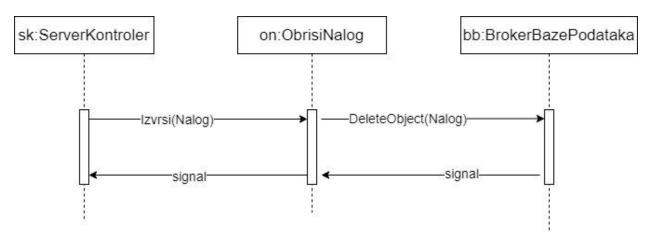
Операција: Обриши (Налог):сигнал;

Веза са СК: СКЗ

Предуслови: Структурна ограничења над објектом Налог морају бити

задовољена.

Постуслови: Налог је обрисан.

Слика 59 Обриши(Налог):

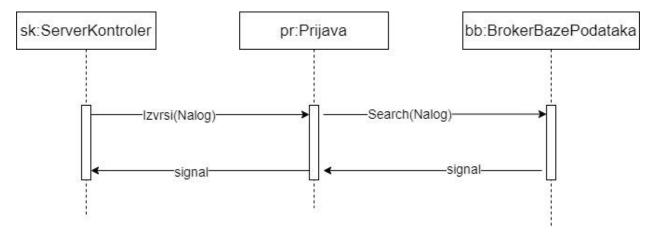
4. Уговор УГ4: Пријава

Операција: Пријава (Налог):сигнал;

Веза са СК: СК4

Предуслови: /

Постуслови: /

Слика 60 УГ4 - Пријава (Налог):

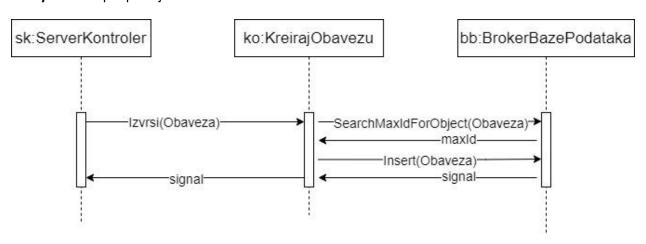
5. Уговор УГ5: КреирајОбавезу

Операција: Креирај Обавезу (Обавеза): сигнал;

Веза са СК: СК5

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Обавеза морају бити задовољена.

Постуслови: Креирана је нова обавеза.

Слика 61 УГ5 – КреирајОбавезу(Обавеза)

6. Уговор УГ6: ЗапамтиОбавезу

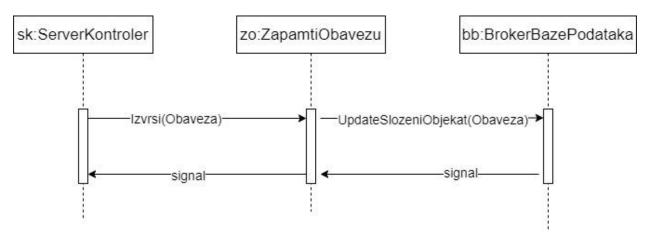
Операција: ЗапамтиОбавезу (Обавеза):сигнал;

Веза са СК: СК5, СК8

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Обавеза морају бити

задовољена.

Постуслови: Обавеза је запамћена.

Слика 62 УГ6 - ЗапамтиОбавезу (Обавеза)

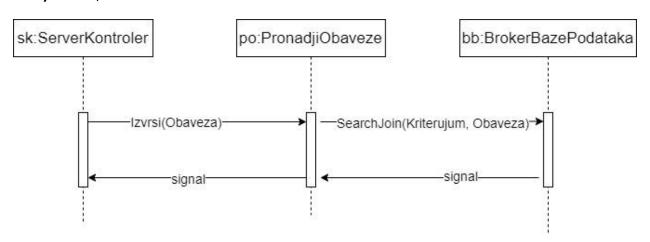
7. Уговор УГ7: ПронађиОбавезе

Операција: ПронађиОбавезе (Обавеза):сигнал;

Веза са СК: СК6, СК7, СК8, СК9

Предуслови: /

Постуслови: /

Слика 63 УГ7 - ПронађиОбавезе(Обавеза)

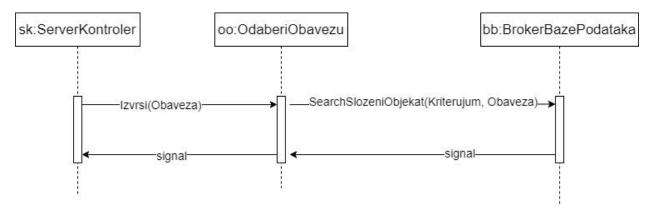
8. Уговор УГ8: ОдабериОбавезу

Операција: ОдабериОбавезу (Обавеза):сигнал;

Веза са СК: СК6, СК7, СК8, СК9

Предуслови: /

Постуслови: /

Слика 64 УГ8 - ОдабериОбавезу(Обавеза)

9. Уговор УГ9: ПотврдиОбавезу

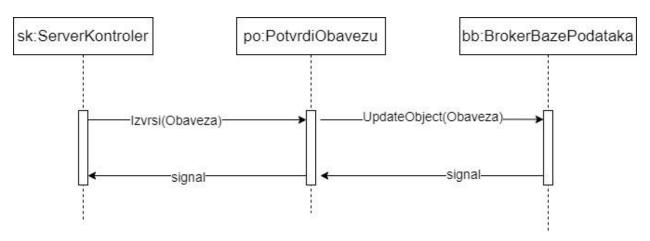
Операција: ПотврдиОбавезу (Обавеза):сигнал;

Веза са СК: СК6

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Обавеза морају бити

задовољена.

Постуслови: Обавеза је потврђена.

Слика 65 УГ9 - ПотврдиОбавезу(Обавеза)

10. Уговор УГ10: ПоништиОбавезу

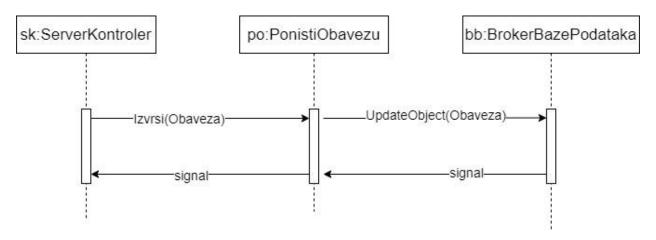
Операција: ПоништиОбавезу (Обавеза):сигнал;

Веза са СК: СК10

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Обавеза морају бити

задовољена.

Постуслови: Обавеза је поништена.

Слика 66 УГ10 - ПоништиОбавезу(Обавеза)

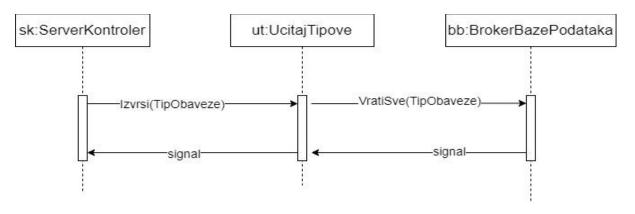
11. Уговор УГ11: УчитајТиповеОбавеза

Операција: УчитајТиповеОбавеза (List<ТипОбавезе>):сигнал;

Веза са СК: СК5, СК8

Предуслови: /

Постуслови: /

Слика 67 УГ11 - УчитајТиповеОбавеза(List<ТипОбавезе>)

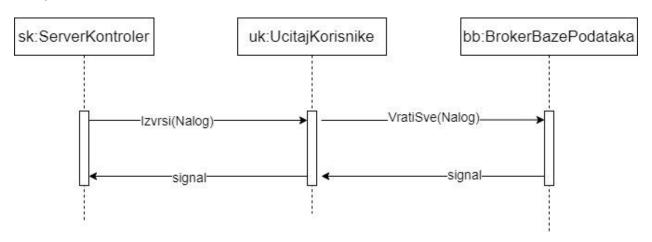
12. Уговор УГ12: УчитајКориснике

Операција: УчитајКориснике (List<Корисник>):сигнал;

Веза са СК: СК5, СК8

Предуслови: /

Постуслови: /

Слика 68 УГ12 - УчитајКориснике(List<Корисник>)

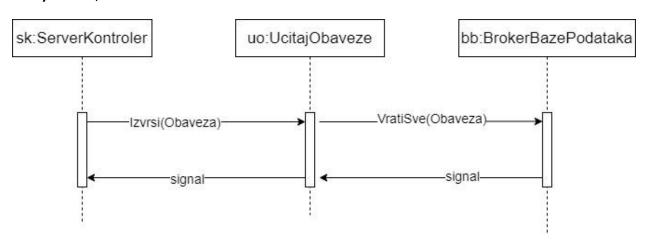
13. Уговор УГ13: УчитајОбавезе

Операција: УчитајОбавезе (List<Обавеза>):сигнал;

Веза са СК: СК6, СК7, СК8, СК9

Предуслови: /

Постуслови: /

Слика 69 УГ13 - УчитајОбавезе (List<Обавеза>)

14. Уговор УГ14: ПотврдиИзвршењеОбавезе

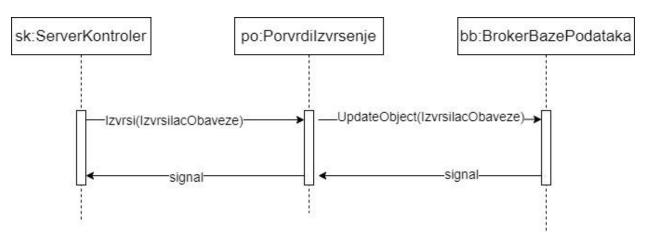
Операција: ПотврдиИзвршењеОбавезе (Обавеза):сигнал;

Веза са СК: СК10

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Обавеза морају бити

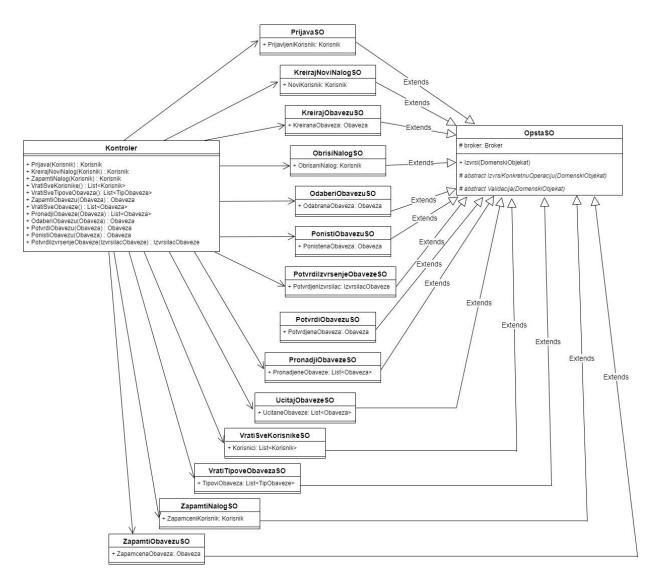
задовољена.

Постуслови: Обавеза је измењена тако да јој је потврђено извршење од стране једног од извршилаца.

Слика 70 УГ14 - ПотврдиИзвршењеОбавезе (Обавеза)

Све системске операције су имплеметиране као класа која наслеђује класу ОпштаСистемскаОперација која има методу Изврши. Та метода управља трансакцијама базе података, врши валидацију и извршава конкретну операцију која је својствена свакој конкретној класи системске операције.

Слика 71 Дијаграм класа који показује везу између контролера апликационе логике и класа одговорних за извршење системских операција

6.5.3.2 Структура система

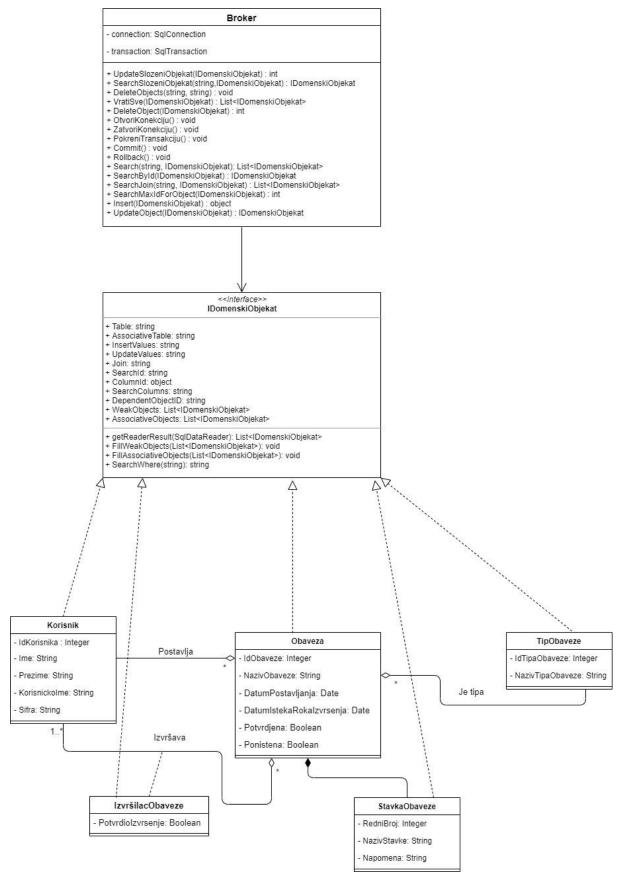
Да би систем који се пројектује да обрађује и чува податке који су повезани са пословном логиком система потребно је да концептуалне класе(које представљају структуру) пребацити у софтверске класе. Свака класа мора да испуни одређене услове да би на генерички начин могло да се ради са њина што обезбеђје простији и променама отпорнији начин развијања софтвера.

6.5.3.2.1 Брокер базе података

Брокер базе података у софтверском систему је направљен да директно комуницира са базом података и тиме се обезбеђује да свака грешка која је повезана са базом података може да се обради у овој делу софтвера. Брокер је направљен тако да за сваку операцију манипулације подацима има само једну методу тј. независтан је од класа које представљају структуру система. То знатно смањује број метода у брокеру, поготово ако се број класа повећа.

Операције које брокер базе података садржи су:

- UpdateSlozeniObjekat(IDomenskiObjekat objekat) : int
- SearchSlozeniObjekat(string criteria, IDomenskiObjekat objekat): IDomenskiObjekat
- DeleteObjects(string table, string whereCriteria) : void
- VratiSve(IDomenskiObjekat objekat): List<IDomenskiObjekat>
- DeleteObject(IDomenskiObjekat objekat) : int
- OtvoriKonekciju() : void
- ZatvoriKonekciju(): void
- PokreniTransakciju(): void
- Commit() : void
- Rollback() : void
- Search(string criteria, IDomenskiObjekat objekat): List<IDomenskiObjekat>
- SearchById(IDomenskiObjekat objekat) : IDomenskiObjekat
- SearchJoin(string criteria, IDomenskiObjekat objekat) : List<IDomenskiObjekat>
- SearchMaxIdForObject(IDomenskiObjekat objekat) : int
- Insert(IDomenskiObjekat objekat) : object
- UpdateObject(IDomenskiObjekat objekat) : IDomenskiObjekat

6.6 Пројектовање складишта података

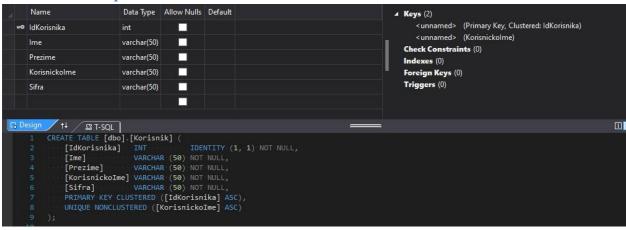
На основу објетног модела и класа које њега представљају, можемо обезбедити перзистентност на више начина од који су два најчешћа:

- Чување у фајловима
- Коришћење базе података

Бољи начин(који и даље има мане) за чување података на основу концептуалних класа је коришћење базе података, поготово релационе базе података. Да бисмо користили базу података, морамо имати приступ систему за управљање базом података тј. сервер нашег софтвера ће се понашати као клијент према систему за управљање базом података. У овом примеру, за перзистентност података је коришћена релациона база података преко приступа систему за управљање базом података "Microsoft SQL Server". Релационе базе података садрже одређене табеле које представљају податке и везе између њих. На основу тих веза се врши објекто релационо мапирање које омогућава нашем систему, који је развијан по принципима објектно орјентисаног програмирања, да податке из те базе корсти ефективно.

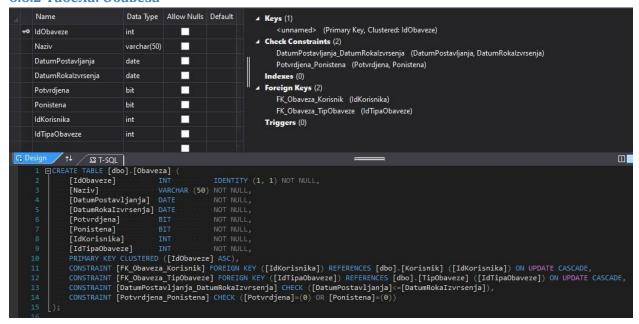
Даље следи приказ сваке од табела у нашем софтверском систему.

6.6.1 Табела: Корисник

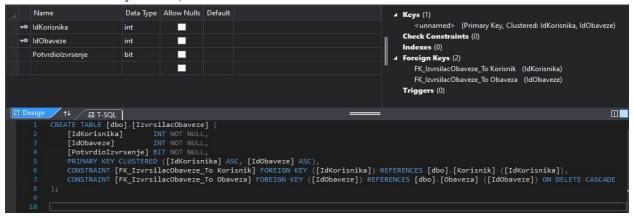
Слика 73 Табела: Корисник

6.6.2 Табела: Обавеза

Слика 74

6.6.3 Табела: ИзвршилацОбавезе

Слика 75 Табела: ИзвршилацОбавезе

6.6.4 Табела: СтавкаОбавезе

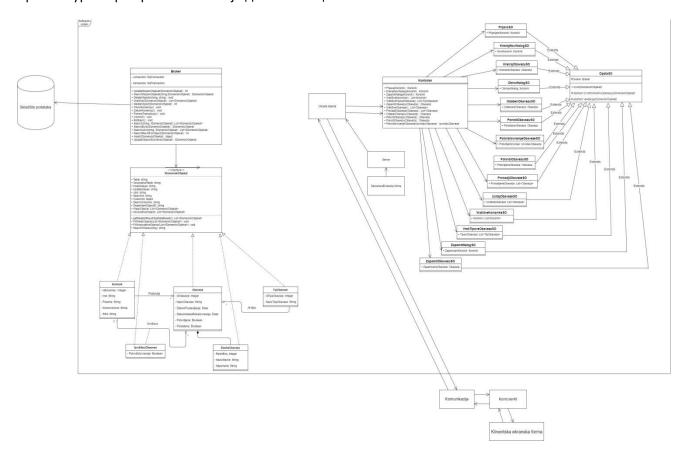
Слика 76 Табела: СтавкаОбавезе

6.6.5 Табела: ТипОбавезе

Слика 77 Табела: ТипОбавезе

Архитектура софтверског система је дата на слици:

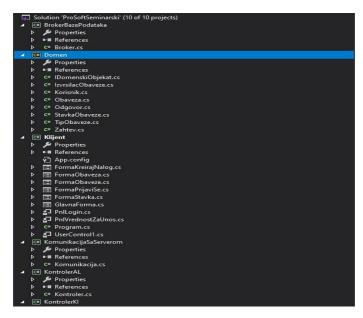
Слика 78 Архитектура софтверског система

7 Имплементација

Софтверски систем је имплементиран коришћењем објектно орјентисаног програмског језика "С#". Релациона база података је коришћена помоћу система за управљање базом података "Microsoft SQL Server". Интегрисано окружење које служи за помоћ пројектантима које је

коришћено је ".NET" окружење, а софтвер за олакшано коришћење ток окружења је "Visual studio 2019 – Community edition".

На основу архитектуре софтверског система добијене су следећи пројекти и њихов садржај:


```
■ SistemskeOperacije

D ● Properties

D = References

D c KreirajNoviNalogSO.cs

D c Control Control
```

Слика 79 Пројекти архитектуре

8 Закључак

У овом раду показани су неки од основних принципа поројектовања софтвера. Основни принцип пројектовања софтвера јесте тај да се софтвер мора састојати од независних компонената како промена једне не би утицала на промену друге компоненте и тако се узроковали проблеми при унапређењу и одржавању софтвера до тог тренутка када би ономе ко одржава и унапређује било јефтиније да прави нову архитекуру.

Први корак пројектовања се односио на скупљање случајева коришћења од којих сваки мора да буде независтан. Случај коришћења се односи на начин интеракције корисника са системом.

Други корак се односи на анализу и детаљно развијање случајева коришћења које открива структуру и понашање система. Ово је кључан део за следећи корак тј. само пројектовање.

При пројекотвању, коришћена је клијент-сервер, тронивојска архитектура која пројектанту даје јасан увид у то како да почне да организује структуру свог кода.

Остатак пројектовања је ствар пројектанта тј. његовок стила и преференција што значи да пре овог корака, сваки пројектант би требало да зна све о систему, а у идеалном случају, сваки корисник би интуитивно знао како да га користи.

9 Литература

- [1] др Синиша Влајић, Пројектовање софтвера(скрипта), Београд,2015
- [2] Материјали са сајта http://sdl.fon.bg.ac.rs/ приступљено март 2020
- [3] Материјали са сајта http://silab.fon.bg.ac.rs/ приступљено март 2020
- [4] Документација са сајта https://docs.microsoft.com/sr-cyrl-rs/ приступљено март 2020
- [5] Сервиси сајта https://www.draw.io/ приступљено март 2020
- [6] https://stackoverflow.com/ приступљено март 2020
- [7] https://csharpindepth.com/Articles/Singleton приступљено март 2020